

KULTUR. Tinta Cleves utställning i lappteknik "Lek med lappar" har vernissage i dag på Galleri Skarpans. Hon berättar att färgerna i hennes arbeten blivit starkare och starkare genom åren. Inspirationen tar hon från sommarstugan på Andersö.

Tinta har ställt ut i Sverige ett antal gånger men det är första gången hon ställer ut på Åland.
– Det känns bra att ha ställt ut i Stockholm innan så att jag vet lite var jag står. Det är ju alltid lite osäkert att ställa ut på hemmaplan, säger hon.

SIDAN 8

Bara en Mediskurs per Jomalabo också i höst

...medan resten av Åland kan få välja kurser fritt

NYHETER. Det ska bli fritt för invånare i landsbygdskommunerna att välja Mediskurser igen. Detta enligt ett nytt Medisavtal som kommunerna som bäst tar ställning till.

De flesta kommuner verkar godkänna avtalet, men Jomalas kommunstyrelse har sagt

nej. Avtalet blir för dyrt. Det skulle kosta kommunen 10.000 euro per år att skriva på.

– Vi har ingen möjlighet att påverka Medis kursutformning och kostnader, som de senaste åren gått spikrakt uppåt, säger vikarierande kommundirektör **Carolina Sandell**,

som tycker att man kritiskt borde överväga vilka kurser som är ändamålsenliga.

Enligt det nuvarande avtalet har Jomalaborna bara fått anmäla sig till en kurs per termin, eftersom kommunens sammanlagda kursplatser varit begränsat.

SIDAN 3

Medisrektor. Leena Raitanen hoppas att kommunerna ska skriva under de nya avtalet så att alla, oavsett hemkommun, fritt ska få gå på Mediskurser. Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

90 km succéfilm. – Här har jag kört 90 kilometer Mamma Mia! säger Lasse Nylund uppe i Bio Savoys maskinrum.

Foto: STEFAN ÖHBERG

Hjulen snurrar för Bio Savoy

NYHETER. – Jag blir full i skratt varje kväll över att det kommer så mycket folk.

Det är en jublande glad **Lasse Nylund**, filmmaskinist på Bio Savoy, som lägger ut texten om sommarens biosuccé. När ni läser detta har man förmodligen passerat 4.000 besökare på Mamma Mia! – bland de bästa siffrorna i Finland – och det här är bara början.

– I höst startar en totalrenovering av huset och eventuellt också en ombyggnad, säger fastighetsägaren **Patrik Landell** till Nya Åland.

– Vi har en tanke om att dela upp salongen i en stor och en lite mindre, så att man kan visa två filmer parallellt. En annan idé jag har är att den större salongen skulle kunna användas vid teaterföreläsningar eller konserter, då den inte används för filmvisning, fortsätter driftige Landell.

SIDAN 5

Säljer för klassresan. Alexander Andersson, Ivar Nordström och Alexander Nylund säljer bakelser och Grandi för att tjäna pengar till klassresan. De fick hjälp av Axel Nordström under onsdagen. Foto: STEFAN ÖHBERG

Bildade barn ställer ut

KULTUR. Under veckan som gått har elva barn deltagit i en kurs i fotografering. Nu ställer de ut sina bilder i Finströms bibliotek med vernissage i kväll klockan sex. **Ida Jansson**, som själv studerar till fotograf i Uppsala, har lett kursen.

– Det har varit jätteroligt. Vi har fokuserat på att vara ute och fotografera så mycket som möjligt och tagit teorin och tekniken vartefter, förklarar Jansson.

SIDAN 9

Bullar upp på Eckerö-marknaden

REPORTAGE. Solen lyser på marknaden i Eckerö, där det går att hitta allt från mat till ekologiskt kaffe. Besökarna kommer i en jämn ström och få lämna marknaden utan ett fynd. En dansbana med musik där

besökarna kan ta sig en svängom finns även till förfogande.

Marknadsansvarige **Anna Wreeth** tycker att allt har gått bra med sommarens marknader, av vilka en återstår.

– Men lite uppfräschning av bodarna kunde nog behövas till nästa år, säger Anna Wreeth.

SIDORNA 12-13

9

kultur

Pianisten **Marianna Shirinyan** bjöd på ett energiutbrott under Katrinas öppningskonsert.

10

fartygsserie

Den fyrmastade barken **Viking** kom till Mariehamn med jämna mellanrum fram till 1950-talet. Numera är hon hotell och populär turistattraktion i Göteborg.

14

sport

"På 50 meter känns det som någon tagit strygrepp på dig."
SEBASTIAN NÄSLUND LÄR FREEDIVING TEAM ÅLAND DYKA PÅ DJUPET.

24

folk

Dagens turister kommer från Uppsala.

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

mat

”Åker man till Grekland så är gryta fullt gångbart mitt i sommaren. För att inte tala om välkryddade lammbullar och kotletter av lamm.

HARRIET TUOMINEN

Låt det grekiska köket inspirera

För den som anser att lamm är något man äter på hösten kan de senaste dagarnas väder tjäna som ursäkt. Vi andra tar vara på alla tillfällen som ges. Och visst ges de.

Det blev en liten minidebatt om tillgången på lammkött mitt i högsommaren. Säljs allt åländskt lamm till Helsingfors så att vi blir utan här eller frågar vi inte efter det i butiken?

Kanske hade jag tur, men när jag ringde upp butiken hade man dels framel av lamm inne, dels hade slakteriet slakt inom ett par dagar så det gick att beställa precis de delar man ville ha. Det blev en hel del mat, några kotletter och framel till gryta.

Vad gäller gryta är jag möjligen lite fördomsfull och tycker att det är höst- och vintermat. Men åker man till Grekland så är gryta fullt gångbart mitt i sommaren. För att inte tala om välkryddade lammbullar och kotletter av lamm.

Alltså gick jag in på nätet och letade på grekiska lammrätter. Det finns massor.

Grekiska lammkotletter

800 g lammkotletter eller lammstek i skivor
salt

Till marinaden:
2 msk matolja
4 msk chilisås
1 msk vinäger
2 vitlöksklyftor
1 tsk timjan
1 tsk rosmarin

Till serveringen:
vitlökssmör
stek potatis
blandad sallad, gärna med inslag av fetaost och oliver

Blanda marinaden. Börja med chilisås, vitlök och örter. Avsluta med vinäger och olja. Rör samman vitlökssmör. Pensla köttet med marinaden och låt det stå kallt någon timme för att smaken ska dra in.

Stek köttet i panna, 2-3 minuter på vardera sidan. När små klara droppar av köttsaft tränger upp på ytan efter vändning är köttet perfekt rosa mot mitten. Vill man ha det genomstekta får man fortsätta steka eller grilla en stund till. Salt tillsätts först när köttet serveras.

Visst låter det både enkelt och gott! Och så grytan, som den här gången är foliepaket i ugnen eller på grillen:

Grekiskt kök. Här en bricka med en rad olika rätter som ingår i det grekiska köket. Men den här gången handlar matrutan om lamm, som man i Grekland äter både ofta och gärna.
Arkivfoto: HARRIET TUOMINEN

Kleftiko

600 g lammstek utan ben
2 vitlöksklyftor i skivor till lammet
4 vitlöksklyftor i skivor som tillbehör i paketen
4 små lökar i skivor
4 potatisar i skivor
4 små morötter delade i fyra bitar
200 g fetaost
4 centiliter nypressad citronsaft
4 cl smält smör
8 cl rödvin
salt, peppar
1 tsk oregano
1 tsk mynta

Skär köttet i fyra delar, gör fyra snitt i varje och stick in små skivor med vitlök. Ta fyra rejäla bitar aluminiumfolie, så stora att alla ingredienser får rum. Smörj in folien med lite smör.

Lägg ett stycke kött på folien tillsammans med potatis, morötter, lök, vitlök och lite fetaost i tärningar. Häll över citronsaft. Krydda med peppar, salt, oregano och mynta.

Gör tre paket till. Slå in så att det blir tätt. Tillsätt gärna 2 cl rödvin i vart och ett av de fyra paketen. Lyft upp hörnen lite så att saften inte rinner ut. Grädda i ugn på 175 C i 90-120 minuter.

Den här rätten lagades ursprungligen av herdarna, som gick ute med getter och får. För att grytan skall bli saftig är det viktigt att paketet hålls helt, använd gärna dubbelt folieark, så saften inte rinner ut.

Lammfärs kan kryddas på tusen olika sätt. Det klassiska är vitlök och örter. Det finns också färdiga lammkryddor att köpa. Biffarna här serveras med tzatziki och klyftpotatis.

Lammfärsbiffar

500 g lammfärs
100 g fetaost
1 dl gröna oliver
2 ägg
1 tsk salt
0,5 tsk nymald svartpeppar
2 vitlöksklyftor
smör
1 dl finhackad bladpersilja

Tzatziki
en halv gurka
4 dl grekisk yoghurt
2 vitlöksklyftor
1 msk olivolja
salt

Klyftpotatis
500 g potatis
flingsalt

Börja med biffarna. Skär fetaosten i små kuber och pressa vitlöken. Blanda ost, vitlök, lammfärs, oliver, salt, peppar och ägg i en bunke. Arbeta ihop till en smidig smet.

Forma 1 cm höga biffar med händerna och rulla kortsidan i hackad persilja. Stek biffarna i smör.

Tzatziki: Skala och riv gurkan på rivjärnets grövsta sida. Pressa ur all vätska med händerna. Blanda gurka, grekisk yoghurt, olivolja och pressa i vitlöksklyftorna. Rör om ordentligt. Smaka av med salt. Låt stå och dra minst en timme, gärna längre.

Klyftpotatis: Sätt ugnen på 175 grader. Skala och dela potatisen i klyftor och lägg den på en plåt. Ställ in i ugnen i 20-30 minuter. Smaka av med flingsalt.

Sommarparty i

I augusti fortsätter festen. Sensommarkryssa till Stockholm med dina vänner. Vi ser till att hela fartyget; dansgolvet, beachen, maten, Spa-avdelningen och allt det andra är redo.

Östersjöns största akterdäck står redo för att alla partyglada och vårt liveband spelar t o m 24/8. En rolig förlängning av semestern.

Paradiset

Res fyra från 45,-

Gäller avresa sön-tor tom. 14/8. Endast nybokningar.

Kryssningar med Birka Paradise bokas hos Ålandsresor Resebyrå tel 28 040

Vinden har spridit ut algbälterna. Så här såg det i Saltvik för några dagar sedan.

Foto: SEBASTIAN BOMAN

Fortfarande en hel del blågröna alger

■ Det blåsiga och svala vädret de senaste dagarna har hållit tillbaka förekomsten av algblooming.

De starka vindarna har spridit ut de vidsträckta algbälten med blågröna alger, som observerades förra veckan på öppet hav. Men fortsättningsvis finns det blågröna alger uppblandade med vattnet.

Finlands miljöcentral uppger att Åland är den plats i Finland där det finns tämligen mycket blågröna alger. Medan man längs kusten överlag har observerat endast en liten mängd.

Att vattnet har blandats har dock lett till att ytvattnet innehåller rikligt med fosfor, som främjar algbloomingen. Men det är osannolikt att ytbälten av blågröna alger bildas om vindarna tilltar enligt prognoserna.

Ytvattnets temperatur har sjunkit sedan förra veckan och ligger nu på 16-17 grader. (tl)

Klämskadad man till Åbo

■ Den man som i tisdags klämskadades på Chipsens fabrik fick svåra skador. Efter att först ha åkt till akutavdelningen på Ålands centralsjukhus, fick han föras vidare till Åbo.

– Han flögs dit tisdagkväll och opererades för bäckenbrott. De fick ge honom en hel del blod men allt har gått bra och läget är stabilt, säger Chips tekniska chef **Christer Söderström**.

Mannen, som är i trettio-femårsåldern, skadades när han hamnade mellan en backande truck och en container.

Polisen åkte på tisdagen ut till fabriken för att utreda olyckan. Polisinkoppling är rutin vid arbetsplatsolyckor. Finns misstanke om brott går ärendet vidare till åklagare. (tl)

Nyan rättar

■ Åland ring håller möte om den planerade motorbanan i Eckerö Skaag fredagen den 8 augusti klockan 09.00 på morgonen i Eckerö på Restaurang Rusells sportbar. I en notis härom dagen angavs fel tidpunkt.

■ Åland står värd för Nordiska rådets presidie- och utskottsmöten 2009 och inte i höst, vilket felaktigt angavs i gårdagens Nya Åland.

För dyrt, tycker Jomala om nytt avtal med Medis

Bakkurs. Medis uppgift är att erbjuda "allmänbildande utbildning och meningsfull fritidssysselsättning". Här Lilian Enros och Siv Mattsson på institutets bakkurs.

Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Ett nytt Medisavtal ska göra det möjligt för kommuninvånare på landsbygden att fritt ta kurser på Medis igen.

De flesta kommunerna verkar godkänna avtalet, men Jomala anser att det är för dyrt och riskerar nu bli stående utanför.

I fjol ingicks ett nytt Medisavtal mellan staden och landsbygds kommunerna. Målet var att rättvisare fördela kostnaderna mellan kommunerna och staden, som tidigare dragit det största kostnadslasset.

Avtalen gick, något förenklat, ut på att alla kommuner fick ett bestämt antal kursplatser. Antalet platser bestämdes av hur mycket kommunen varit villig att betala Medis. Ju mer kommunen betalade, desto fler platser fick man.

I praktiken visade det sig att platserna ofta inte räckte till för att möta efterfrågan, vilket betydde att möjligheterna att delta i kurser begränsades. I flera kommuner tvingades kursdeltagarna betala extra om man gått flera kurser.

För att råda bot på det här har staden nu tagit fram ett nytt förslag till avtal, där varje kommun har en fast Medisavgift. Avgiften bestäms enligt antal kommuninvånare. Det nya avtalet skulle innebära att landsbygdsborna fritt får välja kurser, utan kvotplatsbegränsningar som i fjol.

För de största kommunerna Jomala och Finström blir det nya avtalet dyrare än det gamla.

Fakta/Svårt att enas om kostnadsfördelningen

■ Enligt det gamla avtalet valde kommunerna själv hur mycket pengar man ville satsa på Medis.

■ Varje kommun fick sedan att bestämt antal kursplatser enligt hur mycket man betalade, vilket i praktiken gjorde att möjligheterna att välja kurser begränsades.

■ Enligt det nya avtalet får kommunerna en fast avgift att betala. Avgiftens storlek bestäms av kommunens storlek (invånarantal). I utbyte får kommuninvånarna fritt delta i kurser.

■ 13 av 15 kommuner måste godkänna avtalet för att det ska träda i kraft.

För Jomala kommun, som budgeterat 36.000 euro för Medis i år, skulle det nya avtalet betyda en årlig kostnadsökning på nästan 10.000 euro. Det är för mycket, anser kommunstyrelsen som vid sitt senaste möte den 30 juni valde att inte underteckna avtalet.

– Den springande punkten är att vi som avtalskommun inte har någon möjlighet att påverka Medis kursutformning och kostnader, som de senaste åren gått spikrakt uppåt, säger vikarierande kommundirektör **Carolina Sandell**.

– Vi får fler kurser än vi vill ha. Man borde kritiskt se över kursprogrammet och mera strikt fråga sig vad som kan anses vara "allmänbildande utbildning och meningsfull fritidssysselsättning".

Leena Raitanen, rektor för Medis, svarar:

– I stadens vuxenutbildningsnämnd, som beslutar om Medis, har staden fem platser och landsbygds kommunerna två. Enligt det nya avtalet får kommunerna också en tredje representant. Så påverkningsmöjligheter finns.

– Angående kursutbudet så är det förstås en prioriterings-

fråga. Jag tycker att man ska låta deltagarna avgöra vad som är meningsfullt genom att låta efterfrågan styra utbudet. Kurserna ordnas bara om det finns intresse.

Tillsatt arbetsgrupp

Eckerö, Finström och Geta har ännu inte bestämt om man ska godkänna det nya avtalet. I Sund har kommunstyrelsen gett tummen upp, men man vill också ha fullmäktiges godkännande.

I övriga kommuner har avtalet godkänts (i Saltvik visserligen med vissa förbehåll). För att avtalet ska träda i kraft krävs att minst 13 av 15 kommuner skriver under det.

De kommuner som inte godkänner avtalet fortsätter tills vidare enligt det gamla avtalet, vilket betyder fortsatta kvotplatser och kursbegränsningar.

– Vi har tillsatt en arbetsgrupp som ska se över om och hur Jomalaborerna kan erhålla kursverksamhet år 2009, säger **Carolina Sandell**.

Jomalabor får vänta på fjolårets räkning

De Jomalabor som under förra läsåret gick mer än en Mediskurs har fortfarande en räkning att vänta från kommunen.

– Kostnaderna för Medisverksamheten 2007 blev högre än budgeterat. Vi kommer att fakturera de kursdeltagare som gått två kurser eller fler för överstigande delen, säger vikarierande kommundirektör **Carolina Sandell**.

I dag får Jomalaborerna bara anmäla sig till en Mediskurs per termin. Går man fler kurser måste man göra det på egen bekostnad. Den sena räkningen beror på att betalningen gått via kommunen. Kommunen har alltså betalat Medis och sedan förmedlat räkningen åt kursdeltagaren.

– Det är väldigt beklagligt att det blivit så här. Dagens system är inte bra. Därför utreder vi nu ett nytt. (jf)

Kommundirektör. Carolina Sandell, kommundirektör i Jomala, vill skapa en dialog mellan staden och kommunerna om kursutbudet. Hon tycker att utbudet är för stort i dag.

Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

JENS FINNÄS
jens.finnäs@nyan.ax
tfn 528 468

Klientombudsmannen om äldre som inte vill flytta:

Jag har ärenden varje år

Hjälper vidare. Klient- och patientombudsman Marina Karlsson upplyser folk om vad som gäller när de är missnöjda med att flyttas från till exempel ett serviceboende till institutionsvård. Nya Åland skrev i går om ett liknande fall. Arkivfoto: ANDREAS DIENERT

Klient- och patientombudsman Marina Karlsson vid landskapsregeringens social- och miljöavdelning upplyser äldre om deras rättigheter när de flyttas mot sin vilja.
– Jag tror att fler och fler kommer att vända sig till mig.

I går skrev Nya Åland om

96-åriga **Signe Friman** som mot sin vilja flyttades från Sveagården i Lemland till De Gamlas Hem i Jomala. Orsaken är att Lemlands kommun inte har resurser att ta hand om de mest vårdkrävande klienterna. Dessutom uppges anpassningen mellan behovet av servicehusboende och behovet av institutionsplatser vara i balans i kommunen.

De anhöriga vände sig till Marina Karlsson för hjälp. Hon uttalar sig inte om några specifika fall men säger att det händer att folk tar kontakt i liknande ärenden.
– Några hör av sig då och då som inte vill flytta hemifrån eller från ett servicehem. Det är inte alltid äldre det gäller utan också funktionshindrade. Marina Karlsson är insatt

i klientlagen och ger råd om hur den klagande ska opponera sig mot kommunens beslut genom besvär till socialnämnden och överklagande till förvaltningsdomstolen.
– Jag pratar också med kommunen och ser om det finns några andra lösningar. Marina Karlsson tror att det finns många äldre som är missnöjda i det tysta.

– Jag tror inte att det riktigt kommer fram. Kanske min generation höjer rösten mer. I morgondagens Nya Åland kan du läsa mer om klienträttigheter och om situationen i de åländska kommunerna.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 455

Tryggare arbetsplats för patientombudsman

Klient- och patientombudsmannen Marina Karlsson har flyttat sitt kontor till Självstyrelsegården.
– Det är främst på grund av arbetsskyddsorsaker, säger hon.

Patientombudsmannen hade tidigare sina lokaler på Ekonomiegatan. Men sedan i måndags sitter hon på Själv-

styrelsegårdens markplan. Den främsta anledningen till flytten är att ombudsman Marina Karlsson kan känna sig tryggare på den nya platsen.
– Förut satt jag så ensam. Jag har aldrig känt mig direkt hotad, men när klienter känner sig maktlösa kan det uppstå hotfulla situationer. Det är bättre att flytta inn-

an det händer något, säger hon.
Dessutom kommer Karlsson nu närmare sin avdelning på Landskapsregeringen, och har därför lättare när hon behöver fråga något.
– Alla specialister sitter här. Man missar lätt information när man sitter så långt bort som jag gjorde tidigare, säger hon.

Sekretessmässigt är det nya kontoret inte lika bra beläget. För att komma till Karlsson måste man gå genom hela trafikavdelningen.
– Alla ser nog vem som besöker mig nu, och det är ju inte så bra, säger Karlsson. Men har man bokat tid finns det möjlighet att komma in direkt från den norra sidan. Den ingången är även lämpli-

gare för rullstolsburna. Rummen i Självstyrelsegården är vanligtvis lyhörda men i patientombudsmannens rum har man nu satt upp en vägg, för att dämpa ljudet.

TANJA LÖNNQVIST
tanja.lonnqvist@nyan.ax
tfn 528 463

Äldre par påkörts på Österleden

En äldre man och kvinna till fots blev påkörda av en personbil på Österleden mellan Club Marin och hotell Arkipelag vid 17-tiden igår eftermiddag.

Om paret befann sig på övergångsstället eller inte får utredningen utvisa, uppger polisen.
Personbilen var åländskregistrerad. Polisens alkotest på föraren gav inget utslag.
Vid Ålands centralsjukhus akutavdelning uppger man att

de påkörda blev lindrigt skadade och att de tagits in för observation. (ms)

Olycksplatsen. Utredningen får utvisa om de påkörda befann sig på övergångsstället, uppger polisen.
Foto: JONAS EDSVIK

Minister Astrid Thors.
Foto: LEHTIKUVA/
STATSRÅDETS KANSLI

Inflytande-frågor på agendan

Regeringens Ålandsminister, minister **Astrid Thors**, kommer till Åland måndagen den 11 augusti. På agendan står diskussioner kring aktuella frågor som den föreslagna sammanslagningen av sjöbevakningsstationer på Åland, spelfrågor, snusfrågan, sjöfartsfrågor, skattegränsen, olika miljöfrågor som kryssningsfartygens utsläpp, förbudet mot saluförande av sälprodukter och underhållet av byggnaderna på Märket.
Ålands inflytande i EU-sammanhang och regeringens inställning till de önskemål som landskapsregeringen har framfört kommer också att diskuteras. Lissabonfördraget ligger just nu hos lagtinget och landskapsregeringens ambition är att före omröstningen kunna presentera ett åtgärds-paket.

Viktiga frågor
Med på resan följer justitieministeriets specialister på Ålandsfrågor **Janina Groop-Bondestam** och **Sten Palmgren**. Åland representeras av landskapsregeringen och de ansvariga tjänstemännen inom de olika områdena.
– Jag ser verkligen fram emot besöket, det är viktiga, konkreta frågor som kommer att behandlas. Flera ärenden har vi redan givit skriftliga yttranden om, men det är ändå viktigt att muntligt få framföra vår åsikt och föra en dialog om dessa frågor. Jag hoppas att besöket verkligen ska bli en tradition och att minister Thors uppskattar också den mera avkopplande programdelen, säger lantrådet **Viveka Eriksson**.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 455

Ålandsminister kandiderar

■ Minister **Astrid Thors**, som är regeringsansvarig för Ålandsfrågor, kandiderar för första gången i kommunalvalet i Helsingfors. Det meddelar svenska folkpartiet i ett pressmeddelande.
– Efter att ha jobbat i nästan tio år som kommunal tjänsteman och jurist skulle det vara roligt att i praktiken jobba för sin hemstad som förtroendevald. Jag är säker på att mycket förändrats sedan jag var sekreterare för stadsstyrelsen 1989 och suppleant i stadsstyrelsen 1981-1982, säger hon. (ak)

Filmmaskinisten Lasse jublar över Savoy's succé

Bio Savoy går bättre än någonsin: till Mamma Mia! hade inför gårdagens föreställning sålts 3.960 biljetter.

– Jag har jobbat på Bio Savoy i nio år, men jag har aldrig varit med om att folk applåderat så mycket som nu. Också de andra filmerna har gått bättre än vanligt, säger Lasse Nylund, filmmaskinist på Bio Savoy.

Att det finns en framtid för bion är den nye ägaren Patrik Landell övertygad om.

– I höst startar en totalrenovering av huset och eventuellt också en ombyggnad, säger han till Nya Åland.

– Det finns stort behov av en biograf på Åland, det visar den här succén. Folk är biohung- riga efter ett års uppehåll och storfilmer som Mamma Mia! säljer utmärkt. Bland de finska städer där filmen sålt bäst, så hamnar Mariehamn på fjärde plats. Att folk vill gå på bio även sommartid har visat sig nu, säger Juanita Adams från Kinocity, som driver Bio Savoy tillsammans med ägarna Patrik Landell och Tina Dahlblom.

Hon är inte ensam om att glädjas över succén. Lasse Nylund har arbetat som filma- skinist på Bio Savoy i nio år, men har aldrig upplevt något liknande tidigare.

– Det känns jätteroligt. Jag blir full i skratt varje kväll över att det kommer så mycket folk. Jag tror att folk uppskattar att det är uppstädat och bra ord- ning. Vi är flera som arbetar nu – en säljer biljetter, en säljer godis och river biljetter medan jag visar filmen. Man kan inte göra allt det ensam, säger Nylund.

Patrik Landell som äger biografen är närmast chockad över succén.

– Det var oväntat, men är förstås jätteroligt. Jag ser ab- solut en framtid för bion på Åland, inte minst sommartid. Det har kommit mycket turis- ter och tittat. Det är ett enormt sug. Jag tycker vi behöver en biograf på Åland. Jag tror att bra filmer förlänger livet. Det är romantiskt att gå på bio, sä- ger Landell.

Framtidstro. – Det finns absolut en framtid för bio på Åland, det visar sommarens publiksuccéer. Jag vill fortsätta arbeta här så länge jag kan och orkar, säger Lasse Nylund som är filmmaskinist på Bio Savoy.

Foto: STEFAN ÖHBERG

Han berättar att man nu pla- nerar en totalrenovering och en eventuell ombyggnad av det gamla huset.

– Vi måste förstås få alla till- stånd från myndigheterna först. Vi har en tanke om att dela upp salongen i en stor och en lite mindre, så att man kan visa två filmer parallellt. En annan idé jag har är att den större salong- en skulle kunna användas vid teaterföreställningar eller kon-serter, då den inte används för filmvisning, säger Landell.

Att en totalrenovering är av nöden håller han dock hårt på.

– Huset är sjuttio år gammalt och har inte renoverats en enda gång. Det krävs en totalrenove- ring, som nog kommer ta minst ett och ett halvt år. Vi hoppas kunna sätta igång med den i höst. Fram tills dess fortsätter vi att visa filmer, säger Landell.

Tom Adams från Kinocity är övertygad om att en renovering skulle höja besöksantalet ytter- ligare.

– Då vi renoverade vår bio-

graf i Jakobstad steg besöksan- talet med 20 procent, trots att antalet biobesökare sjönk i öv- riga finska städer, säger han.

Juanita Adams håller med:

– Att ha bara en biosalong är också något som visat sig vara olönsamt på små orter. En liten biograf kan lätt ha två salonger utan att det kräver extra perso- nal, och då blir variationen på filmer större och det kommer en bredare publik, säger Jua- nita Adams.

90 km Mamma Mia!

Lasse Nylund tror också han att två salonger skulle kunna vara en god idé på Bio Savoy.

– Jag tror att själva filmupp- levelsen blir bättre om man inte känner sig så ensam i en stor och kall salong, säger han.

Nylund visar oss sedan upp till maskinrummet.

– Mamma Mia!-filmen är 3.030 meter lång och jag har visat den 30 gånger. Det be- tyder att jag kört 90 kilome-

Renoveras i höst. Lokalerna i Bio Savoy kräver en totalrenovering. – Huset har inte renoverats på 70 år. Vi har även planer på att dela salongen i två mindre. Men först måste vi ha alla tillstånd som krävs, säger Bio Savoy's nye ägare Patrik Landell, och Lasse Nylund (på bilden) tror på idén med två salonger.

Foto: STEFAN ÖHBERG

ter Mamma Mia! den här sommaren, säger Nylund och skrattar.

Från och med den femtonde augusti hyrs biografen ut till **Ben Johans**, som bland annat

ska visa filmen "Sex and the City". Därefter visas "Arn - Riket vid vägens slut" av Lan- dell och Adams.

LINNEA TILLEMA
linnea.tillema@nyan.ax

Korna finns på plats i skolladu- gården, nu väntar man bara på eleverna.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Svalt intresse för lantbruks- utbildning

■Ålands naturbruksskola har fortfarande många lediga stu- dieplatser. Av de 24 platser som finns, är endast femton fyllda.

Djurskötselprogrammet, som är nytt för i år, är det som lockat flest sökande. Medan endast fyra personer har sökt till linjerna för lantbruk och ridsport.

– Vi har anhängit om dispens för att få starta ändå, och vi borde få besked nästa vecka, säger rektor **Bodil Regårdh**.

Intresset för naturbruks- skolan har svalnat de senaste åren, i takt med att lantbru- ken minskar och gårdarna blir färre.

– Men det var en stor kull nior som gick ut i år, och åttio av dem står utan studieplats. Vi hoppas att de kan vara in- tresserade av oss, säger Re- gårdh.

Mest förvånad är hon över att ridsportsprogrammet har så få sökande. Det har tidi- gare funnits ett stort intresse för det. (tl)

Nej till eget hus för psykiater

■Det blir ett nej till Ålands intresseförening för psykisk hälsa, Reseda, att arrendera en tomt vid Västerhamn för ett bostadshus med lägenhe- ter för personer med psykiska funktionshinder.

Stadsdirektör **Bjarne Pet- tersson** föreslår att stadssty- relsen säger nej till förening- ens begäran eftersom man i stadens handlingsplan för handikappservice utgår från integrering i vanliga hyreshus. Dessutom är eventuella sam- ordningsvinster med Miran- daboendet i samma kvarter marginella enligt en utred- ning.

Istället föreslår stadsdirek- tören att stadsstyrelsen bju- der ut den aktuella tomten till försäljning för minst 380.500 euro. (uw)

Bil av vägen i Jomala Gottby

■En personbil med släp kör- de på måndagen vid 13.40-ti- den av vägen i Jomala Gottby. Släpet, som var lastat med virke, hade börjat svaja och föraren förlorade kontroll över bilen.

Förare klarade sig ändå oskadd. (jf)

Eckerö klarar sig med ett fartyg

Eckerölinjens passagerar- siffror har minskat förvä- nansvärt lite, jämfört med förra sommarens.

– Trots att vi bara kör med ett fartyg i år ser pas- sagerarantalet otroligt bra ut, säger trafikchef Stefan Granskog.

I sommar har Eckerölinjen trafikerat rutten Eckerö- Grisslehamn endast med far- tyget m/s Eckerö. Och som- marens passagerarsiffror har minskat förhållandevis lite,

jämfört med förra året då man även körde fyra turer om da- gen med m/s Roslagen.

Den totala passagerarsiff- ran för båda fartyg i juli förra året var 194. 023. I år låg m/s Eckerös siffror på 178.507, en minskning med 15.516 perso- ner.

Bilarna ökade från 21.452 stycken till 25.991.

– Det är otroligt bra siffror, över förväntan, säger Stefan Granskog.

Ser man på både Viking Line och Eckerölinjen har

passagerarna på korttruttstra- fiken ökat med 28.000 perso- ner. (tl)

Drar hela lasset.

m/s Eckerö klarade sig bra utan hjälp av m/s Rosla- gen i sommar. Passagerar- na minskade endast med 15.500 stycken, jämfört med förra året.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Jessica Sundberg

Epost: jessica.sundberg@nyan.ax

Telefon: 528 467

GUDSTJÄNSTER

JOMALA FÖRSAMLING

Söndag 10.8 kl. 11.00

Konfirmationsgudstjänst med nattvard. Joe Brandt, Mats Backman, Sandra Grönlund, Jessica Bergström.

GUDSTJÄNSTER

MARIEHAMNS FÖRSAMLING

13 söndagen efter pingst
”Jesus vår helare”

To 7.8 kl 12 Lunchkonsert
Katrina i S:t Görans.

Fr 8.8 kl 18 Katrina All Stars i S:t Görans.

Lö 9.8 kl 20 Jack Mattsson in memoriam, Konserterserie Katrina.

Sö 10.8 kl 11 Högmässa i S:t Görans, LA, JD.
Kl. 13 Gudstjänst i S:t Joannes kyrka i Lemböte lägergård, PK, AL.

Ti 12.8 kl. 19 konsert i S:t Görans. Anna Kuvaja, piano. Ditta Rohmann, cello

On 13.8 kl. 19 Konsert i S:t Görans, Elina Granlund, sopran. Erica Granlund, sopran. Martin Lundberg, bas. Judit Deáki, piano.

Café Villa Carita, Ålandsv. 45, öppet: må-fr kl. 10-16. Musik kl 14 . Välkomna! Obs! sista dagen fre 8.8.

Kyrktaxi mot beställning tfn: 19 500

TACK

TUSEN TACK

till nära och kära vänner och
arbetskamrater för
uppvaktningen den 11/7 och
på min 60-års dag.
En kväll och dag jag aldrig
glömmer.

Många kramar,
Inger Sandberg

GRATTIS

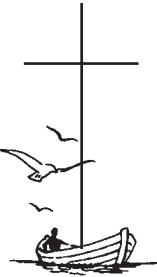
Grattis
på din
60-års dag

Älskar dig över allt
Din son Philip

Annonsera i den tidning
du själv läser!

DÖDA

Vår älskade Mamma, Mormor, Farmor, Mormorsmor och Syster

Betty Olga Amalia Fällman f. Fagerström

* 30.06.1921, Finbo
† 04.08. 2008, Storby

När Far gick bort, så ensam blev Din tid
Nu kära Mor, har även Du fått frid
Sov gott Ni två, som troget följdes åt
från unga år och delat livets öden
Nu får Ni mötas i gravens ro,
förenade i döden.

Birgitta och Uno
Ann-Christin och Rune
Michael och Karin
Chatrine och Jan

Du somnade så stilla
Nu oro och smärta
ej mer gör Dig illa
Stor var Din kärlek,
god var Din själ
Käraste Mormor, Farmor,
Mormorsmor
Tack och farväl.

Therese med familj
Malin med familj
Petra med familj
Peter
Johan med familj
Pia med familj
Dennis
Alexandra

Tack för vad Du givit
Tack för vad Du var
Tack för ljusa minnet
som Du lämnat kvar.

Syster Göta

Sörjd och saknad
Övrig släkt och
många vänner

Jordfästningen äger rum i Eckerö kyrka lördagen den 16 augusti kl. 11.00. Därefter minnesstund på Rusells, vartill alla vänligen inbjudes.

Nygifta

I lördags den 2.8, i Sundoms kyrka, vigdes Petra Christina Elisabeth Björk och Henrik Lauri Aleksii Hökman. Det gemensamma familjenamnet blir Hökman. De nygifta är bosatta i Vasa och vigselförrättare var brudgummens far, Heikki Turakka, kaplan i Finström-Geta församling.

Alandia Strings står på toppen

En skara på 58 personer deltog i Alandia Strings resa till Schwiez. Före detta konsertmästaren i orkestern, Sofi Lindholm, berättar här om resan med egna ord.

Med på resan var spelande ungdomar, ackompanjerade av entusiastiska föräldrar, syskon och övriga följeslagare.

Vi anlände på eftermiddagen den 29 juli till huvudstaden Bern, som i år firar 150 år. På programmet stod olika utflyktsturer, samt två inbokade konserter som fick tillökning av spontant gatuspel.

Den första kvällen tillbringade var och en enligt eget önskemål för att få sig ett första intryck av staden.

På onsdagen var programmet fritt för egen sightseeing i Bern. Ålänningarna besökte bland annat rosenträdgården, björngropen ”Bärengraben” och konstmuseet Paul Klee. Andra var mer äventyrliga och tog ett dopp i den strömma floden Aare som flyter genom hela Bern.

Spontana buskspel

På kvällen samlades gruppen för att buskspela på gatan för övningens och det rena nöjets skull, men vi lyckades samla in en anse­nlig summa pengar att utöka reskassan med.

Följande dag hade reseledare Tina planerat in ett program med utflykt till det franska, västra Schweiz. I regionen La Guyère besökte vi en ostfabrik och en chokladfabrik i Broc, och sedan begav vi oss till byn Molesón och utflyktens slutliga mål - alptoppen. Den nåddes efter en tur med först tåg och sedan linbana.

Efter det var det dags för oss att underhålla andra som sökt sig till toppen. Det blev en bra övning för kommande spelning. Slutligen

Topphits. Konsert på alptoppen i Molesón.

Foto: PRIVAT

tog gruppen sig upp de sista metrarna till den absoluta toppen så att vi kom att stå på 2002 meters höjd. Resten av eftermiddagen för­drevs sedan i äventyrsparken Fun Park på alpens sluttningar.

Firade nationaldag

Första augusti är Schweiz nationaldag och allt pyntas med schweiziska flaggan. På förmiddagen hade gruppen en övning inför eftermiddagens viktiga konsert då vi skulle vara ”förband” åt en rad ungdomssymfoniorkestrar, inklusive en speciellt sammansatt jubileumsorkester. På Münsterplatz utanför Berns äldsta katedral hade en större scen byggts upp och runt hörnet, med utsikt över floden, fanns en mindre. Välkomnades gjordes vi av Werner Schmitt, Berns musikkonservatoriums överhuvud.

På kvällen avnjöt vi en avslutningsmiddag på den italienska delen av restaurang Schwellenmätteli på andra sidan floden. Det var bland annat en ljuslyktsproce-

Konsert på nationaldagen. Alandia Strings utanför katedralen i Bern. Foto: PRIVAT

sion med dagisbarn och tal av kantonen Berns president. Vare sig man ville eller inte var det bara att ta emot schweizarnas firande, vilket även inbegrep stora mängder smällare och privata raketer mitt i stan. Vi hade fått blodad tand för buskspel så vi tog tillfället i akt att spela för de många firande människor som drev på stan.

Vi tog dock paus för att beundra det 20 minuter

långa magnifika fyrverkeri som sköts från utkiksplatsen Gurten, Berns högsta punkt. Som avslutning på resan spelade vi ännu en stund våra låtar för en publik som aldrig tycktes sina.

Axel Kronholm
Epost: kultur@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

”Moralister avstår från alla nöjen, frånsett det att blanda sig i andra människors nöjen.

BERTRAND RUSSEL

Lappteknik på Galleri Skarpans

Känns bra. Tinta Cleve tycker att det känns bra att äntligen ställa ut på hemmaplan. Tidigare har hon deltagit i ett antal utställningar i Sverige, där hon fått mycket positiv respons på sina arbeten.

Konstrunda i Svenskfinland

inklusive Åland ordnas den 8 till 10 augusti med anledning av Svenska kulturfondens jubileumsår. Kulturfonden vill framhäva den finlandssvenska visuella konsten, bildkonsten, konsthantverk och formgivning. Konstrundan i år bjuder på konst av 250 konstnärer och öppnar dörrar till mer än 200 ateljéer, 15 utställningar och en rad andra evenemang i regionerna, berättar nyhetsbyrån FNB. Konstrundan är en möjlighet att träffa konstnärer i deras egen miljö ateljéerna och på utställningar. En konstkarta finns både som webbversion och tryckt på papper och den vägleder besökarna. Kartan kan laddas ner från projektets hemsida www.konstrundan.fi. □

Vikingakonstverk i Kvarnborondellen

efterfrågas av Fornminnesföreningen Fibula. I måndags lämnade man in en ansökan till Landskapsregeringen om att Kvarnborondellen skall utsmyckas med en träskulptur med vikingamotiv. Om förslaget godkänns kommer **Arvid Mörn** att göra skulpturen. □

En målning av Picasso

är 1900-talets viktigaste om man får tro den amerikanske ekonomen **David Galenson**. Han ser sig inte själv som konstnär, men har ändå utvecklat en ny metod att bedöma konstnärlig kvalitet på – nämligen den kvantitativa. Genom att föra statistik över hur ofta ett verk publiceras i olika böcker tror sig Galenson komma fram till hur stor betydelse den specifika målningen eller konstnären har, rapporterar New York Times.

Picassos klassiker Flickorna i Avignon kom etta, med den ryske konstnären **Vladimir Tatlins** Monument för Tredje internationalet (1919-20) på andra plats och amerikanen **Robert Smithsons** enorma installation Spiral Jetty (1970) på tredjeplatsen, berättar nyhetsbyrån TT Spektra. □

Juho Kuosmanens film Kaupunkilaisia

tävlade om priset för nya regissörer på filmfestivalen i Locarno i Schweiz, berättar nyhetsbyrån FNB. Sammanlagt nominerades 23 filmer av 2.500 förslag. I samma kategori tävlar också den 19 minuter långa filmen One in Four som har regisserats av finländaren **Matti Harju**.

Leopards of Tomorrow-kategorin är avsedd för under 40 minuter långa fiktiva filmer. Idén är att hitta och stöda framtidens regissörlöften.

Kaupunkilaisia handlar om en främlingsfientlig stad som ändå behöver den utländska arbetskraften. Filmens manus är skrivet av **Khadar Ahmed**.

Juho Kuosmanens förra film Kestomerkitsijät vann tredje priset i Cinéfondation-serien på filmfestivalen i Cannes i maj. Filmfestivalen i Locarno ordnas för 61:a gången den 6-16 augusti. □

TIDERNAS ÅLAND

från stenåldern till svenska tidens slut

PRESENTATION
av den nya läroboken i Ålands historia för åk 4-6

VERNISSAGE
av Tord Nygrens illustrationer i boken
tisdag 12 augusti med start kl 18.00 i Ålands museum

Program
Medeltidsmusik
à austrvega

Festtal
Britt Lundberg, vicelantråd

Ett historiskt drama
Elever och lärare

Presentation av boken
Ebbe Westergren, författare
Tord Nygren, tecknare

Servering

Bokförsäljning och signering under kvällen, pris 15€

Välkomna!

Utställningen TIDERNAS ÅLAND pågår 13.8-14.9

Arrangör: Ålands landskapsregering, skolbyrån och museibyrån

– **Starka färger och lappteknik gör mig glad, säger Tinta Cleve** vars textiltutställning "Lek med lappar" har vernissage i dag torsdag från klockan 18 till 20.

Utställningen finns på Galleri Skarpans och är öppen fram till den 30 augusti.

Tinta Cleve är född och uppvuxen i Saltvik men numera bosatt i Mariehamn. Hon har tidigare gått ett antal kortare textiltutbildningar och berättar att textil och skapande alltid varit hennes stora hobby. Tidigare har hon pysslat med korg- och möbelmåleri, silversmide, mattvävning med mera.

– Längtan till kreativa uttrycksätt har alltid funnits, menar hon.

Vad är det du gillar med lappteknik?

– Jag gillar färgerna. Jag tycker att de är viktigast, medan det figurativa kommer i andra hand. Starka färger och lappteknik gör mig glad helt enkelt, precis som en promenad i naturen vid havet.

Cleve berättar att det tidigare i princip varit omöjligt att ställa ut textilier på det här viset, men att det nu blivit mycket populärare.

– Det är intressanta verk att se på. Det är en konst som är både folklig och lättillgänglig, kanske speciellt för kvinnor.

Hur kom det sig att du började ställa ut?

– Jag har alltid hållit på med lappteknik och för tre år sedan var det en konstnär som såg mina arbeten och tyckte att jag skulle ställa ut dem. Jag skickade in några arbeten till ett galleri i Stockholm och fick ett samtal dagen efter där de

På stugan på Andersö hämtar Tinta sin inspiration, ofta under en promenad i naturen vid havet.

berättade att jag kommit in.

Efter det har Cleve deltagit i ett antal utställningar i Sverige, men aldrig tidigare på Åland.

– Det ska bli jätteroligt att ställa ut här för första gången. Det känns bra att ha ställt ut i Stockholm innan så att jag vet lite var jag står. Det är ju alltid lite osäkert att ställa ut på hemmaplan.

Var hämtar du din inspiration?

– Vi har en stuga på Andersö där jag gillar att vara och promenera vid stranden. Där hittar jag min inspiration.

Hur har dina arbeten utvecklats?

– Färgerna jag använder mig av har blivit mycket starkare genom åren. Jag vet knappt själv var det hela skall sluta, säger hon och skrattar.

AXEL KRONHOLM
kultur@nyan.ax
tfn 528 466

Foto: STEFAN ÖHBERG
stefan.ohberg@nyan.ax
tfn 528 469

Att möta det okända

Konsertserie Katrina
Öppningskonsert tisdagen den
5 augusti i St Görans kyrka,
Mariehamn. Helsinki Guitar
Duo, Pierre Doumenge cello,
Annika Palm-Doumenge piano,
Laura Wikman violin, Marianna
Shirinyan piano, Mats Lillhannus konsertvärd

Konsert

Det är blåsigtt värre när vi strerar mot kyrkan, regnet hänger i luften, är hösten faktiskt redan här? Fastän vi bevisar en sommarfestival!

Drygt 120 personer hade ändå sökt sig till kyrkan för att vara med om Katrinafestivalens officiella öppnande (Katrinas ordförande **Barbro Sundback** pratade bland annat om sin personliga musikbakgrund) och påföljande öppningskonsert, vilket faktiskt var ett mycket gott besökarantal särskilt som programmet bestod av okända och på Åland mindre spelade kompositörers musik.

Vackert klingande

Helsinki Guitar Duo inledde med att spela **Hans Werner Henzes** egna arrangemang av några arior ur sin opera The English Cat. Vi fick i fyra satser följa lantkatten Minettes öden i storstaden.

Första satsen kändes som typisk vackert klingande, vänlig gitarrmusik men redan i den andra satsen visade sig Henze att han också ville ha en udd i sin musik. Vemod och dissonans kände jag i Minettes menuett

Att sedan associera avskedets sång till en Astor Piazzolla-tango – utan att det var tango – och känna den avslutande satsen om hjältninnans död som resignerad dramatik, full av spännande ljud effekter som glissandi som smög sig längs gitarsträngarna

med metallfinger. Det var en annan sida av sitt kunnande, än på måndagens konsert i Hulta, som gitarristerna **von Gemert** och **Ikäheimo** fick visa fram.

Växer ut

Nästa ut på banan var makarna **Annika Palm-Doumenge** och **Pierre Doumenge** som helt i enlighet med konsertseriens tema ”Sagor och drömbilder” framförde **Leos Janáceks** Pohadka (Saga). Kompositionen baserar sig på samma folksaga som **Stravinskij**s kända balett Eldfågeln.

Mats Lillhannus berättar: ”Ivan blir av sin fader bortlovad till underjordens kung, och när han får kännedom om detta bestämmer han sig för att själv söka upp kungen. På vägen till sitt mål blir han bekant med kungens dotter prinsessan Maria och de förälskar sig i varandra. Janáček fokuserar på denna relation i sin komposition.”

Pianots små melodislingor och cellons pizzicato-knäppande för en dialog som småningom växer ut till något större. Karaktären av kammarmusik, där båda parter har en jämbördig roll bibehålls dock. Andra satsen startar lyriskt lugnt och övergår i dramatik.

Janáček utnyttjar fint karaktären hos instrumenten: pianot glittrar och cellon sjunger i långa bågar, för att sedan återgå till cello-pizzicato och pianots korta portato. Avslutande Allegro bara förstärker intrycket av väl framförd, intresseväckande musik.

Energiutbrott

Kvällens egentliga eldfågel, **Marianna Shirinyan**, intog pianopallen en skirt rosa dräkt som kontrasterade till det energiutbrott hon i det tekniskt krävande Tre stycken i täta toner

Energisk. Pianisten Marianna Shirinyan bjöd på både energiutbrott och jazziga rytmer.

Foto: ANDREAS DIENERT

presterade. Det andra styckets förtätade stämning och laddade lugn imponerade likaledes, och sista styckets bråkiga jazziga rytmer fick mig att tänka ”utflip-pad Kabalewski”.

Musiken framstod ändå aldrig som kaotisk utan kändes klart organiserad. En av kvällens andra artister berättade att Shirinyans noter av någon anledning blivit gröna i utprintningen. Han tyckte att det var detsamma som att utropa Go! och tillade att om pianisten körde bil som hon spelade, skulle han inte våga vara passagerare.

Själv skulle jag kanske bedövas av farten men känna mig trygg med en vars teknik är av den kalibern som Shirinyans.

Inte en död sekund

Tôn Thái Tiêt – vem är då det? En kompositör som intresserar sig för sitt hemland Vietnams gamla hovmusik men också studerat komposition i Paris.

Helsinki Guitar Duo fick stämma om sina gitarrer för att spela detta speciella verk som inte hade en enda ”vanlig” melodislinga, men nog en enskild ton som en envist hängande bordun, tremolon med ovädersaningar avlöst av lungt flytande floder. Ljudeffekter, klangfärger, knackningar, spela vid stallet, skruva på stämskrumarna, lätt vidröra strängarna för att skapa tunna flageoletter. Inte en död sekund.

Flödande källa

Karol Szymanowskis Myter för violin och piano avslutade kvällen, med **Laura Wikman** på violin och **Marianna Shirinyan** på piano, och åter fick den romerska mytologin vara inspirationskälla.

Vattennymfen som för att undvika flodgudens närmanden genom gudars ingripande blev till en flödande källa på Sicilien, bjöd på många klangfärger i

violinstämman medan pianot mullrade som floden. Narcisos figurerade, liksom i **Brittens** metamorfoser (måndag i Hulta) och i den avslutande delen dansade skogsnymfarna sin virvlande, nästan trotsiga dans, avbruten av den lystna Pan.

Dryaderna (nymfarna) försvinner, och återkommer först när Pan gett upp sitt letande. Dansen går vidare och ebbar ut i ett lugn vid soluppgång. Slutapplåderna var varma - och

kanske i vissas fall lättade, för visst fanns det ett och annat nickande huvud i publiken mot slutet: mängden icke-igenkänningsbar musik var trots allt stor.

En omväxlande och annorlunda konsert putsade i alla fall bort regnmolnen. Kvällen slutade i ljusblå himmel.

LENA JOHANNA SVARTSTRÖM

Nöjda deltagare. Adeline Gripenberg, Ann-Sofie Gripenberg, Ida Dahlblom, Matilda Åkerblom, Nadja Nordberg, Petra Sundin, Frida Jansson, Emma Rajalin, Tove Silfver, Julina Hansell och Sara Sjögren.
Foto: JONAS EDSVIK

Unga fotografer. På bilden ser vi Julina Hansell, Tove Silfver och Sara Sjögren med sina kameror. De ser alla fram emot att få ställa ut sina verk.
Foto: JONAS EDSVIK

Unga fotografer ställer ut i Finström

I kväll klockan 18 är det vernissage för en foto-utställning på Finströms bibliotek. Utställningen är ett resultat av en fotokurs som letts av Ida Jansson.

Under veckan som gått har elva unga tjejer deltagit i en kurs i fotografi. Kursen har riktat sig till barn och ungdomar från elva år och uppåt.

– Våldigt många har visat intresse för kursen, men tyvärr har vi bara kunnat ta

emot elva deltagare, berättar Jansson.

Kursen började med att Jansson visade lite av sina egna bilder och lät barnen titta i olika böcker om fotografering.

– Jag ville inte döda glädjen genom att dra in en massa teori och teknik, så undervisningen har främst skett ute i fält, med kameran i handen. I tisdags var vi ute två timmar i regnet, berättar hon.

Jansson berättar att barnen

fått olika teman att hålla sig till när de varit ute och fotat för att underlätta.

– Vi har haft teman som ”sommar”, ”nyfiken som en hund” och ”spegelbild”. Det är ofta lättare att komma på vad man ska fota om man har ett tema, än att bara fota fritt, menar Jansson.

Jätterolig

Tove Silfver äger en systemkamera sen tidigare och funderar själv på att bli fotograf.

– Det har varit en jätterolig kurs och jag har verkligen lärt mig mycket, säger hon.

Utställningen, som har vernissage i kväll och pågår under augusti, är ett urval av de bilder som barnen tagit under kursens gång.

AXEL KRONHOLM
kultur@nyan.ax
tfn 528 466

Den 18 augusti startar Teaterföreningen i Mariehamns populära

Teaterskola

och till hösten tar vi även emot nya elever.
Teaterskolan är för dig som är **5 år** eller äldre.

Nya elever anmäler sig till
Synnöve Westerberg på tfn 37 731

Nya och gamla elever är hjärtligt välkomna till de nya lokalerna på Torggatan 12!

TEATERFÖRENINGEN I MARIEHAMN r.f.

Seagram

RESTAURANG

Seagrams genuina FISKBORD

lördag-söndag från kl. 13.00
vardagar från kl. 15.00

Fisklunch vardagar kl. 12-15

Fisklunch och fiskbord för grupper enligt önskemål
Ring 51 092

FARTYG MED ÅLAND I SIKTE

Nya Ålands porträttserie om fartyg vars öde på ett eller annat sätt korsat Ålands farvatten ångar vidare.

Flera av fartygen har många säkert egna minnen eller upplevelser av, medan det för andra kommer att bli helt nya bekantskaper.

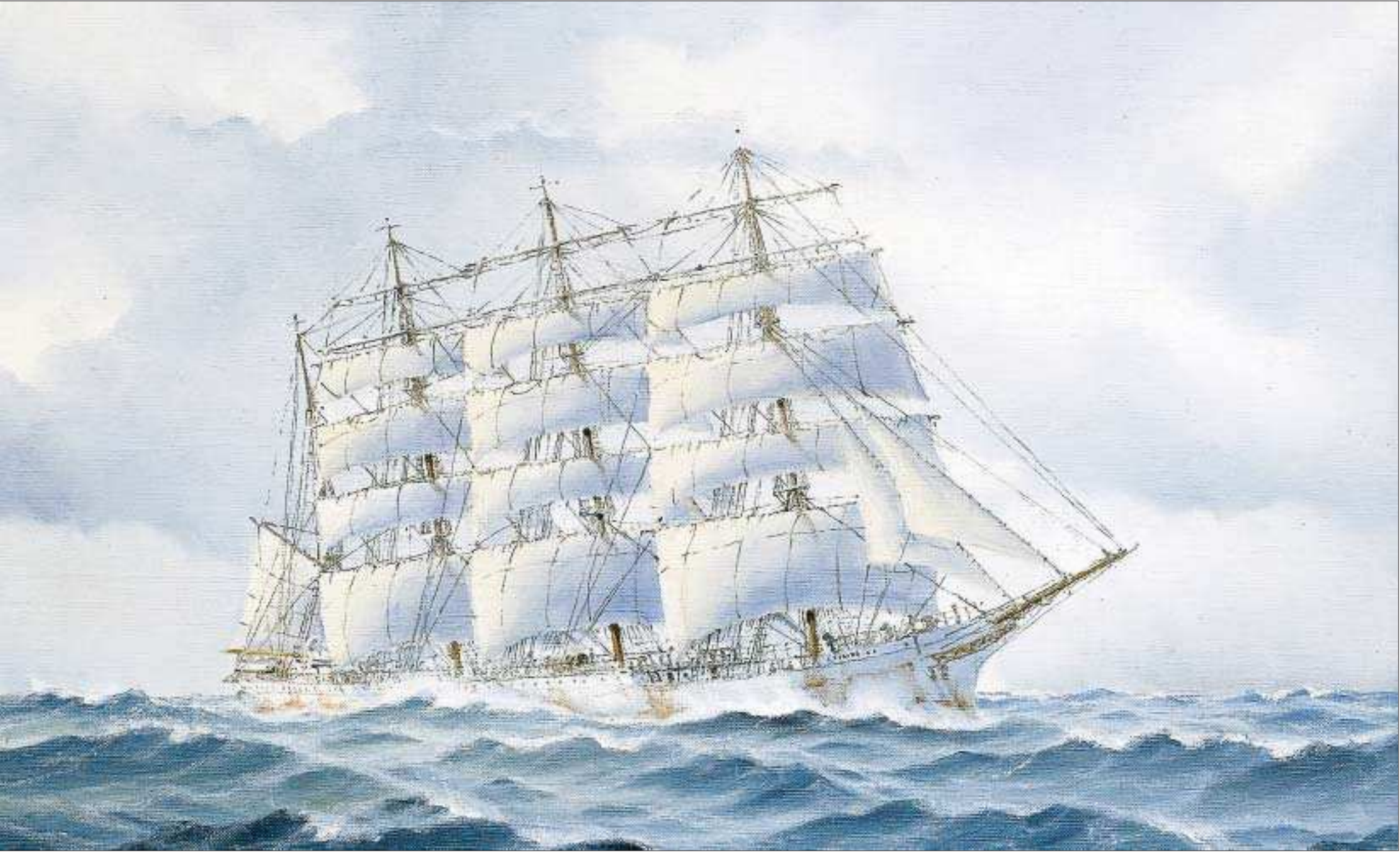
Vi har under tidigare veckor bland annat

tittat närmare på Per Brahe, fartyget som när det kom till Åland döptes om till Åland II. Därefter var det ångbåten Sofia som upptäcktsresande Nordenskiöld färdades i.

Förra veckans porträtt handlade om Apollo som var specialtillverkad för att transportera passagerare och fordon över Ålands hav.

Den här veckan har turen kommit till den fyrmastade barken Viking som under flera decennier var i redaren Gustaf Eriksons ägo och lade till i Mariehamn med jämna mellanrum.

Numera är hon troligtvis mest känd som en av Göteborgs populäraste turistattraktioner.

Fint hotell. Sedan 1998 driver Lisebergs restaurang Viking och i dag är den fyrmastade barken ett fyrstjärnigt hotell med 29 stora hytter förankrad vid Gullbergskajen i centrala Göteborg. Illustration: HÅKAN SJÖSTRÖM

Viking – det välkända monumentet i Göteborg

Den fyrmastade barken Viking är numera ett vackert inslag på den svenska västkusten, där hon ligger förtöjd vid Gullbergskajen vid Lilla Bommen i centrala Göteborg. Numera är hon ett flytande hotell, men var en gång i tiden ett av de sista barkskeppen av stål som fraktade spannmål.

Hon byggdes på Burmeister & Wains skeppsvarv i Köpenhamn och var klar i juli 1907. Den fyrmastade barken Viking användes då i utbildningen för danska sjömän, tills hon köptes av den legendariska åländska redaren **Gustaf Erikson** år 1929. Som skolfartyg hade hon även varit del i handelsflottan och kunde inackordera 80 elever under det förlängda akterdäcket.

Under Eriksons flagg användes Viking främst till att frakta spannmål från Australien till Europa.

När andra världskriget startade i september 1939 dockades hon i Mariehamn, vilket var den vanliga proceduren under sommaren när fartyg kom till Mariehamn för underhåll och reparationer.

Men på grund av kriget blev Viking kvar i Mariehamn till juli 1944, då hon tillsammans med Eriksons fartyg Pamir och Pasat bogserades till Stockholm för att återigen användas som fraktfartyg. Fullt lastad med värdefullt vete bogserades Viking till Åbo i november samma år och återvände efter det till permanent förankring i Mariehamn.

Dockades i Mariehamn

På 1930-talet blev Gustaf Erikson mycket framgångsrik med en stor flotta barkskepp som seglade i trafik världen över. De var delvis bemannade med lärlingar och fartygen saknade nästan all modern utrustning såsom el och radio.

Våldsamma stormar

Vikings sista seglats från Åland ägde rum 1946 under befäl av kapten **Karl Broman**. På hösten seglade hon mot Vasa där hon lastades med timmer till East London på Sydafrikas östkust. Även 25 missionärer som skulle till Afrika följde med när hon

lämnade Vasa den 15 november 1946. På vägen mötte de ett antal våldsamma vinterstormar på både Nordsjön och Nordatlanten. Utanför Lindesnes i Norge var vädret så dåligt att alla segel utan de nedre var tvungna att tas ner, men fartyget höll ändå en hastighet på tolv knop.

Viking var framme i Sydafrika den tredje april 1947. Efter att ha lossat timret lastades Viking full med koks som skulle till Santos i Brasilien. Den 19 oktober lämnade Viking Santos för ballastresa mot Port Lincoln i Australien. Hon kom fram dit den 16 december – ett helt år och en månad från att hon hade seglat från Finland.

När Gustaf Erikson dog 1947 var det hans son **Edgar Erikson** som styrde företaget och fattade beslut om Viking. Det var inte längre möjligt att segla fartyget utan stora förluster.

Ågaren hoppades att han skulle kunna sälja Viking som ett skolfartyg, och faktum var att den Rydbergiska stiftelsen i Sverige var intresserad av Viking, men var tvungen att överge sina planer eftersom hon var för stor och för dyr i drift. I september 1948 bogserades Viking i stället till Antwerpen i Belgien eftersom man trodde att möjligheterna att sälja henne där var större.

Men hon flyttades istället igen. Nu till Rotterdam där hon blev en populär attraktion under stadens sjöfartsutställning 1950.

Kom till Göteborg

Viking var nära att bli uppstyckad men klarade sig mirakulöst nog då Göteborg stad visade intresse för att köpa henne. De ville förtöja henne permanent i staden och använda henne som ett skol- och museifartyg. Men

Fakta/Viking

Byggår: 1907 på Burmeister & Wains skeppsvarv i Köpenhamn.

Längd: 108 meter inklusive klyvarbom, 97 m exkl.

Bredd: 13,9 m.

Djupgående: 8,1 m.

Barlast: 1390 ton.

Lastförmåga: 4100 ton.

Lastrum rymd: 6300 m3.

Högsta masten: 55,5 m över däck

Segelyta: 34 st segel, 3690 m2.

Längd på sammanlagd rigg: 35.000 meter.

Kuriosa: Viking kantrade på sin jungfruresa. Och när det drygt fyra månader senare gjordes ytterligare ett försök, fick hon bogseras till Hamburg.

Källa: wikipedia.org

på grund av det stigande priset på järnskrot blev det ingen affär.

Hon blev i stället år 1950 uppköpt av förening Viking för 261.000 kronor, men redan följande år köptes fartyget av Göteborgs stad. Sin sista resa seglade hon lastad med koks under bogsering av Röda Bolagets bogserbåt Karl. Hon nådde fram till Göteborg den 22 maj 1951.

Det blev då bestämt att Vi-

king skulle bli sjömansskola och byggdes helt om för det ändamålet. Hon levererades 1957 och då var knappt något av inredningen kvar som påminde om det gamla livet som lastfartyg på de stora haven.

I dag är Viking ett flytande hotell-, restaurang- och konferenscenter vid Lilla Bommen och drivs av Lisebergs Restauranger AB.

PER-HENRIK SJÖSTRÖM
Översättning: MARIA NYKVIST

VÄLKOMMEN TILL SUPERMARKET KANTARELLEN

CIABATTA
OCH KAFFE

4⁵⁰

Café

KANTARELLEN

Supererbjudandena gäller torsdag 7 augusti – söndag 10 augusti

Supererbjudande!

ENTRECOTÉ

Inhemsk

17⁹⁵

KG

GRILLKORV
TAIFUN

400 g
EP 3,63/kg

1⁴⁵

ST

Supererbjudande!

BANANER CHIQUITA

0⁹⁹

KG

KAFFE
LINDVALLS

500 g
EP 5,00/kg

2⁵⁰

ST

PLUSSA -förmån

GRIS YTTERFILÉ-
SPETT

6 st. 800 g, POUTTU
Utan Plussa-kort 8,95/ask

6⁹⁰

ASK

Supererbjudande!

ÅLANDS SPECIALOST

ca. 800 g, ÅCA

8⁵⁰

KG

ROSTBRÖD
RASKER/
JÄTTEFRANSKA

1 kg, PÅGEN

2³⁹

ST

Supererbjudande!

BROCCOLI

Inhemsk

1⁹⁹

KG

CARLSBERG
MELLANÖL

24 brk x 0,33 lit
Utan Plussa-kort 22,95/lda

19⁹⁵

LDA
Inkl. pant

FRUKTJUICE
SPRING DEW

0,33 lit
EP 5,30/lit

1⁷⁵

ST

MINERALVATTEN
OCH VICHY

1,5 lit, BONAQUA
Utan Plussa-kort 3,60/2 fl

3⁰⁰

2 FL

Alla supererbjudanden gäller så långt lagret räcker!

SUPERMARKET

KANTARELLEN

Nya Godbyvägen tel. 32 840

Månd-fred 9-21, lörd 9-18, sönd 10-18

PLUSSA
för dina inköp

Solen sken på sommarm

Turistbesök på marknaden. Hans och Sitta Bromberg från Tyskland kom till marknaden och tog sig en fika.

Sommaren börjar lida mot sitt slut, men sommarmarknaden i Eckerö fortsätter.

Veckan före midsommar öppnade marknaden och har stått öppen för besökare varje onsdag sedan dess. Nästa vecka är sista veckan den har öppet så för dig som har missat den är det dags att passa på.

I ett av stånden sitter tre killar från Näfsby skola årskurs två. Klasskamraterna har under sommaren turats om att sälja bakverk och åländsk grillkol för att tjäna ihop pengar till en klassresa. Apelsinmuffinsen går bäst, det är redan slut på dem och det är många timmar kvar.

– Lotterna går också bra, säger **Alexander Nylund**.

Är man sugen på fika på plats säljer **Ann-Charlotte Funck** ekologiskt kaffe och fikabröd. Hon säljer även sina personliga favoriter bland ekologiska varor.

– Många är positivt inställda till ekologiska varor, säger Ann-Charlotte Funck.

Allt möjligt till salu

Hon är med på marknaden första året, och tycker det har varit roligt.

– Det är dock lite primitivt, när man måste bära hit till exempel vatten men det går nog bra, säger Ann-Charlotte Funck.

På marknaden kan man köpa kläder, hantverk i trä och kakor av olika slag. Även mattor finns till salu. **Stina-Gun Björklund** säljer mattor som hon har vävt själv och korgar som hon målat.

– Jag har alltid tyckt om att väva mattor. Att sälja mattorna är bara en bonus, säger Stina-Gun Björklund.

Stina-Gun Björklund har vävt mattor sedan hon var femton år, men vissa uppehåll har det funnits, då barnen har tagit mycket tid.

Lockar turister

Marknaden lockar inte bara den lokala befolkningen. **Hans och Sitta Bromberg** från Tyskland har också hittat dit. Hittills har de bara fikar, men ska även kika runt bland de olika stånden.

– Den hemlagade marmeladen ser god ut, säger Hans Bromberg.

En marknad som den här är ovanlig i Tyskland, enligt paret. Där hålls marknader

för en dag, och inte återkommande varje vecka som här.

Ett trevligt inslag är dansbandsmusiken som spelas. Det finns även en dansbana för den som känner sig sugen att ta en svängom mellan inköpen.

Kö i juli

Anna Wreeth är marknadsansvarig och tycker allt har gått mycket bra. Det har varit mycket folk, och Anna tror inte att någon försäljare är missnöjd med kundunderlaget.

– Men lite uppträskning av bodarna kunde nog behövas till nästa år, säger Anna Wreeth.

För den som vill sälja på marknaden finns det plats, men Anna Wreeth berättar att i juli var det kö för att få en bod.

– Man behöver inte heller ha en bod för att sälja, man kan ta ett bord och ställa sig någonstans också, säger Anna Wreeth.

Onsdagen den 13 augusti är sista gången marknaden ordnas för i år, men nästa år är den tillbaka som vanligt.

Ekologiskt. Ann-Charlotte Funck säljer ekologiskt kaffe och ekologiska grönsaker. Hon har fått god respons av kunderna.

Så man blir matt. Stina-Gun Björklunds största intresse är att väva mattor, att sälja dem på marknaden ser hon bara som en bonus.

Välbesökt. Marknaden är välbesökt. Besökarna är det många som stannar och köper underhåll med sitt dragspel.

JOHAN ORRE
johan.orre@nyan.ax
tfn 528 464

Foto: STEFAN ÖHBERG
stefan.ohberg@nyan.ax
tfn 528 469

marknad i Eckerö

Skarantalet går lite upp och ner med för det ågönting. Solvig Karlsson var på plats och

Marknadsansvarig. Anna Wreeth är ansvarig för marknaden i Eckerö första året. Det är enligt henne mycket jobb, men roligt.

Ring och tipsa!
0457-313 4444

ÅLANDS YRKESSKOLA

Välkommen till skolan!

Läsåret 2008-2009 börjar
tisdagen den 19 augusti kl. 8.00.

Samtliga studerande samlas i skolans aula
för information om dagens program.

Lasse Selander, tf rektor

Inbjudan

Du är mycket välkommen att, nu mitt i sommaren, provköra Isuzu D-max pickup 4x4 diesel.

På den övre bilden ser du bilen utrustad med plog och sandspridningsaggregat. Just denna bil har vi här bara på onsdag 6 augusti 8.00-17.00 och på torsdag 7 augusti 8.00-12.00. Vanliga Isuzu D-max Pickup har vi hemma för provkörning hela tiden.
Pris från 26.300€

Ps. Isuzu D-max finns även att få som 5-personers pickup. Välkommen in önskar Bjarne och Kristian på ZEBRA BIL i Dalkarby, Dalvägen 2. Vår telefon är 31762

Dalvägen 2, Dalkarby
Tel. 31 762 GSM 0457 382 3076
www.zebrabil.ax

ZEBRA BIL

Arr. Sund Kultur rf

Bomarsunds dagarna 9-10 augusti kl. 13-19

Bomarsunds dagarna erbjuder ett omväxlande program av musikframträdanden och historiska teaterinslag, vilka ger inblick i Bomarsunds historia.

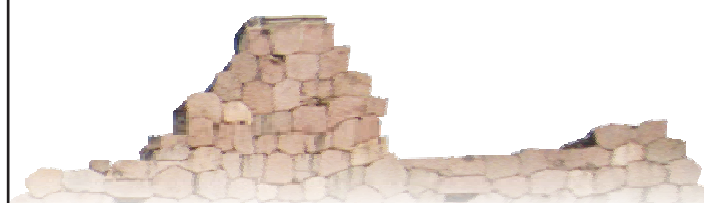
Hästskjuts, guidade rundvandringar, frågetävling och försäljning av lokala läckerheter och hantverk. En av årets nyheter är barnprogrammet. I restaurangen Nya Grenadjären kan man njuta av god mat och dryck. Med reservation för ändringar.

BOMARSUND

Välkommen!

Entré: vuxna 7€, barn under 12 år gratis
Sundqvists buss kl. 12.00 från bussplan
retur kl. 15.00 från Bomarsund

Johan Larsson
Epost: johan.larsson@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

”Innern går ohyggligt fort... och han faller!!! Nej ursäkta mig, det var en längdhoppare. **BO HANSSON**

Sebastian Näslund med Freediving Team Åland. Sebastian Näslund, närmast kameran säger att vid 30 meter blir det helt mörkt men de flesta från Freediving Team Åland kom inte ner till de djupa. Bakom Näslund från vänster sitter Daniel Flöjt och Ingela Karlsson och bakom dem skymtar Leif Mårtensson i grått. I den stora båten är det Eva Ernkrans som står upp framför Simon Stenman och Josefin Sjövall.

Fridykare ute på djupt vatten

FRIDYKNING. Under ytan är det lugnt. Men under ytan är det också mörkt och kallt. Ovanför ytan guppar två båtar med åtta fridykare från Freediving Team Åland. I går tränade de fridykning utomhus tillsammans med en av Sveriges mest meriterade dykare.

– Många som dras till fridykning tycker om havet och naturen och det blir en del av upplevelsen, säger Sebastian Näslund som är administrativ ledare för svenska landslaget i fridykning.

Det är som två olika sporter. Det är nämligen en sak att hålla andan i en bassäng precis under vattenytan. Men det är en helt annan sak när du nere 40 meter under havsytan. Då är det inte bara att sticka upp huvudet och ta ett andetag. Då är det varken varmt eller upplyst. Då är det bara ett stort hav.

– När man simmar i bassäng eller i en pool kan gå det att avsluta när man vill. Men när man är nere på 44 meter måste man upp. Jag gillar den utmaningen när man är nere på extrema djup och måste bita ihop, säger Sebastian Näslund.

Anledningen till varför Sebastian Näslund är på Åland är enkel. **Anders Larsson** från Freediving Team Åland tog kontakt med honom för att klubben ville lära sig mer om utomhusdykning. De har stor erfarenhet från bassängen men inte från de där riktigt djupa dyken. Och skillnaden är enorm.

– Havet är så otroligt utmanande. Det rör på sig, det är kallt, det är tryck och det är

Förberedelse för dyk. Leif Mårtensson tar några djupa andetag innan han med hjälp av tyngder dras ner i djupet. Den här gången stannade han på 16,4 meter.

mörkt. Det är som att vara i rymden, säger Näslund.

Att överträffa sig själv

Kursen varar i tre dagar och avslutas i dag. I tisdags började de med några landövning med bland annat yoga och meditering. I går begav de sig ut i höjd med Skivgrund för att dyka och för att ta del av Sebastian Näslunds erfarenhet. En erfarenhet som säger att varje enskild dykare måste lyssna på sig själv. Några konkreta råd finns egentligen inte.

– Det är som med all annan elitidrott, säger Näslund. I början testar man och lyssnar. För oss finns det inget givet eftersom olika dykare reagerar olika.

Näslunds föreläsning handlar därför inte så mycket om tips och råd. Det handlar inte om de

Sprängde magiska gränser. Eva Ernkrans förbättrade sitt personliga rekord först från 15,2 meter till 22 meter. Sedan slog hon till med ett dyk på 23 meter.

där små knepen som gör att du dyker djupare. Snarare handlar det om att överträffa sig själv. Att på något sätt bevisa för dykarna att de verkligen klarar av några extra meter. Att tänka annorlunda.

– Det handlar om att försöka utvecklas som människa. Själskänslan blir mer positiv och det hjälper en inte bara under fridykningen.

Här drar Näslund paralleller till olika kampsporter där mycket också handlar om mental styrka. Sättet att tänka och att spränga vissa gränser som man trodde var omöjliga. I fridykning handlar det om att spränga siffror. Magiska gränser om ett visst antal meter.

För **Eva Ernkrans** blev det två magiska gränser som sprängdes under onsdagen. Hon förbättrade

Säkerhet framför allt. Daniel Flöjt, till vänster, och Ingela Karlsson visar upp de öglorna som varje dykare har kopplad till en säkerhetslina. Om något händer är det bara att dra upp dykaren. Bakom dem till vänster syns Staffan Sonntag och Eva Ernkrans medan Simon Stenman och Josefin Sjövall är under båtkapellet.

Bäst i Sverige. Sebastian Näslund, till vänster, är administrativ ledare för de svenska landslaget i fridykning och innehar dessutom det svenska rekordet på 56 meter utan hjälpmedel. Anders Larssons 44 meter står sig riktigt väl bland konkurrenterna.

rade först sitt personliga rekord från 15,2 meter till 22 meter och sedan slog hon till med 23 meter lite senare. Och kanske var det Sebastian Näslunds ord som fällde avgörandet.

– Jag vet inte om jag hade dykt 22 meter i dag om inte han sagt det till mig, säger hon.

En knuff i ändan med andra ord. En knuff i ändad rakt ner i djupet. En liknande knuff fick

även Anders Larsson. Men tydligen dubbelt så kraftig. Med vanlig bröstsim dök han 44 meter ner i ett mörkt och kallt och stort hav.

Bara 12 meter från det svenska rekordet. Ett rekord som givetvis Sebastian Näslund innehar.

Text: JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax

Inget kontrakt för målvakten Markotic

■FOTBOLL. IFK Mariehamn har valt att inte skriva något kontrakt med målvakten **Vladimir Markotic** som tränat med IFK i veckan. Markotic är född 1980 och spelade senast för den bosniska ligaklubben NK Posusje. Enligt IFK Mariehamns hemsida fortsätter klubben leta efter en ny målvakt. (jl)

Nyan rättar

■ Två fel i resultatlistan smög sig in i Nyan efter helgens distriktsmästerskap i friidrott. **Rasmus Donner**, LIF, blev trea i spjut i herrklassen och ingen annan klass. Hans resultat blev 38,06.

Alexander Woivalin, IFK, blev tvåa i diskus, H17, med resultatet 24,94 och inget annat resultat.

Sportens kom ihåg

■ Föglö JVK: Föglö JVF klubbmästerskap i skeet i dag kl 18.00 i Granboda.

■ Lumparlands och Lemlands jaktvårdsföreningar: Jaktstig för alla åländska jägare lördag 9 augusti kl. 9.00 vid Furuborg i Lumparland.

■ Midgårds Islandshästkлубb: Clinic ridning och rädsla / horsemanship med NH-tränare Sven Forsström lördag 23 augusti i rikhuset i Tranvik. Öppet för alla. Anmälan 04570947490 eller midgard@aland.net

■ MIFK: Pojkar 00-01 fotbollsträning börjar i dag 18.00 på Backeberg

■ ÅBSK-agility: I dag 18.00 Agility-cup deltävling 6 på plan i Torp. Anmälningar och frågor till Ann-Sofie Gustafsson tel: 04573426722 e-post annsofie.g@aland.net Anmäl senast i dag.

■ ÅID-cykel: Lördag 9 augusti, Fredsloppet 160 km/130 km/75 km, Godby, start 09.00 från parkeringen vid Godby simhall.

■ ÅID-cykel: Onsdag 13 augusti Kattbytempo 2,19 km, Hammarland, Kattby, start 19.00.

■ ÅMK-folktrace: Tävlingslördag 9 augusti 11.00 Anmälan görs senast torsdag 7 augusti 18.00 till Sandra 0407089882 eller opelsandra@hotmail.com För sen anmälan blir det 20 euro extra.

■ ÅID/Friidrott: Ungdomsserien i friidrott, omgång 4, onsdag 13 augusti 18.30, WHA, Mariehamn. Anmälan tävlingsplatsen senast 18.00. Klasser och grenar: P/F 9 600 m, längd. P/F 11 600 m, längd. P/F 13 600 m, kula(3kg/2.5kg), spjut(400 gr/400 gr) P/F15 800 m, 3-steg, spjut (600gr/400 gr). OBS. Prisutdelning efteråt.

■ ÅID-orientering: I dag 18.30-19.30 Nyanbommen motionsorientering Jomala Överby, vägvisning från Narmovägen. Ingen emit.

■ ÅID-orientering: Hippo-cup 3, ungdomstävling, tisdag 12 augusti vid CC-camping i Finholma, Föglö. Färja 17.45 från Svinö, retur 20.10 eller 21.25. Anmälan till ÅID-kansli, tel 19170, senast måndag 11 augusti, emit tidtagning.

■ ÅID-orientering: Bromma-Vällingby 23 augusti. Anmälan till ÅID-kansli tel 19170, senast den 13 augusti.

V75 Solvalla

lördag 9 augusti

I lördags blev det ingen utdelning för fem rätt och det betyder att det överfördes strax över i8 miljoner kronor till sjurättspotten på lördag.

Med finalerna på Solvalla som bland annat innehåller Jubileumspokalen så borde det vara bäddat för en fin eftermiddag med god sport.

Dock ska det sägas att årets upplaga av Jubileumspokalen måste var den klart sämsta som körts på många år. Som det nu ser ut så är det väl hemmalaget med **Finders Keepers**, **Triton Sund** och kanske **Colombian Necktie** som känns som de hetaste namnen.

På förhand finns det gott om klara favoriter i den här omgången. Det gör också att det finns några att välja på när man är ute efter att hitta de bästa V75-spikarna till omgången. För vår del väljer vi att ha två singelstreck. Erik Adielssons **Hoof Beats** föll med flaggan i topp i lördags efter att som vanligt fått ett tungt lopp. Tillsammans med den smått otroligt fine **B B S Bigtrade** känns det som givna spikar.

Lopp 4. V5-3. V75-1. Tvilling. Auto.

2140:		
1 Fortune Access - Takter J	61225	12,0a
2 Always Alluring* - Jacobsen A	00030	11,6a
3 Hoof Beats - Adielsson E	21112	13,2a
4 Cupos Bitte - Uhrberg T	12232	12,5a
5 Arnie Sensation - Svanstedt Å	00502	12,0a
6 Beijing Man - Goop B	20253	11,8a
7 Beanie M.M. - Jansson T	02242	11,9a
8 S.J.'s Photocopy - Kihlström Ö	13662	12,3a
9 Celebrity Photo - Lennartsson P	06414	13,7a
10 Dame Arrow - Robertsson N	62134	12,1a
11 Excallibur* - Frick J	13110	11,5a
12 Mob Muscle - Aarum D	01404	12,7a

Rank: 3-4-1-7-8-9-6-10-11-5-2-12

SPIKEN. **Hoof Beats** är en riktig klasshäst som utvecklats otroligt på slutet då han svarat för idel bra lopp. Tränare Hans Adielsson har fin segerprocent på sina hästar och här tror vi att den kommer att förbättras ytterligare. **Hoof Beats** är en riktig hårding som ofta kliver fram i spåren för att sedan "sänka" ledaren innan det hela är över. I lördags misslyckades han mot Loy Lavec men det är inget att säga om. Från ett bra läge skaffar sig körande Erik Adielsson ett bra läge direkt och sedan ska det mycket till om den tuffa åttaaringen ska förlora.

Lopp 5. V5-4. V75-2. Tvilling. Auto.

2140:		
1 Omega Boko - Goop B	64211	15,0
2 Trainee E. - Söderkvist S	01232	14,9
3 Cocktail Will - Lennartsson P	41403	13,3a
4 Oki to Chill - Andersen T	12122	13,4a
5 Panter Brodine - Untersteiner P	61102	13,4a
6 Hot Brolle - Horpestad T	22114	13,0a
7 Pelle Pirat - Ingves P	d1616	14,2a
8 Gidde T.H. - Takter J	11412	14,2a
9 Victory Love - Svanstedt Å	31123	13,9a
10 Gossip's King - Kontio J	13540	13,8a
11 Tranemo Raketen - Adielsson E	d3101	13,1a
12 First Chill - Petterson T	31201	13,6a

Rank: 1-6-8-2-4-3-11-9-12-10-5-7

VINNARTIPSET. **Omega Boko** är en klasshäst som ser riktigt fin ut för dagen. Senast gick han fram utvändigt om segervane Redford Tuna. Trots det avgjorde han mycket bekvämt på ett helt strålände sätt.

Lopp 6. V5-5. V75-3. V3-1. Tvilling. Auto.

2140:		
1 Camilla Highness - Ingves P	00421	10,4a
2 Sissel Godiva - Takter J	36010	13,7a
3 Foretta - Jansson T	00415	12,0a
4 Days of Glory - Söderkvist S	31234	12,1a
5 Tigger - Goop B	10210	12,1a
6 Quantum Joyride - Lennartsson P	30345	11,8a
7 Swept To Victory - Kihlström Ö	31122	11,5a
8 Stargirl - Haugstad K	01100	12,6a
9 AUSA T.Y.C. - Uhrberg T	10540	12,3a
10 Emotional Dust - Untersteiner J	50443	12,1a
11 Passionate Kemp* - Adielsson E	01421	10,4a
12 Butterfly Player - Sundberg H-O	36322	11,2a

Rank: 1-11-7-9-2-5-12-3-8-4-6-10

VINNARTIPSET. **Camilla Highness** får tipset av de tre som vi tycker ska vara huvudet högre än sina konkurrenter i det här loppet. Hon har det bästa läget av de tre och det kan vara avgörande. Om Peter Ingves klarar av att hålla spets med henne stiger förstås hennes möjligheter ytterligare.

Lopp 7. V75-4. V3-2. Tvilling. Auto.

2140:		
1 Hälge Marje - Mahony P	40011	14,1a
2 Strong Demand - Lövgren J	6d112	14,0a
3 Alexis - Jansson T	1d245	14,2a
4 Can Trust - Frick K	21d20	14,0a
5 Ola Earth - Källgren D	01420	15,7
6 Victory Power - Adielsson E	23113	13,8a
7 Holly Hope - Jakobsson M	42521	15,6
8 Zerbin - Untersteiner P	22240	13,1a
9 Abbe Palema - Svanstedt Å	11521	14,9
10 Regent Marib - Sjunnesson J	20101	13,5a
11 Evening Star - Kontio J	11612	14,8a
12 Bill Boing - Goop B	12201	14,9a

Rank: 9-2-6-3-1-11-4-12-10-7-8-5

VINNARTIPSET. **Abbe Palema** vann på ett bra sätt i Bollnäs efter en snabb avslutning. Även om läget är sämre denna gång är han för oss den givna förstahästen i loppet. Hästen ger intryck av att vara en riktig hårding.

Lopp 8. V75-5. V3-3. Tvilling. Auto.

2140:		
1 Lenard - Lennartsson P	51612	12,7a
2 Vulcan Sund - Kihlström Ö	04135	13,5a
3 Beauty Concrete - Sundberg H-O	11212	13,2a
4 Jay Jay Okocha - Jansson T	12123	14,2a
5 Trustworthy Ås - Takter J	12d02	11,2a
6 B.B.S.Bigtrade - Kontio J	21211	13,5a
7 Philip K. - Uhrberg T	1d602	13,8a
8 Lindus Key - Goop B	22010	12,7a
9 Fire - Adielsson E	22311	13,7a
10 Jeu de Mots - Ohlsson U	42323	13,8a
11 Yellowowsky - Söderkvist S	2d330	14,2
12 True Q. - Svanstedt Å	51023	13,1a

Rank: 6-5-3-9-7-12-1-4-2-10-8-11

SPIKEN. **B B S Bigtrade** gör allt rätt varje gång och tränaren Timo Nurmos sticker inte under stol med att han tror att hästen går rätt upp i den högsta klassen. Vi ser ingen anledning till att gardera honom i det här sällskapet.

Lopp 9. V75-6. DD-1. Tvilling. Auto.

2140:		
1 Mighty Value - Adielsson E	42122	13,5a
2 Glee Face - Takter J	10110	12,2a
3 Nevas Isadora - Kontio J	12205	12,8a
4 Mr New Dawn - Sundberg H-O	33003	12,6a
5 Carmel* - Lindblom C-E	12511	12,8a
6 Highlite Survivor - Jansson T	46302	13,4a
7 Jos Cortina - Svanstedt Å	d1521	12,6a
8 Q.Forty Five - Gustavsson E	54205	12,1a
9 Meadow Zoot - Frick J	16d14	14,1a
10 Jamiro - Söderkvist S	32202	12,7a
11 Foolex - Goop B	42652	12,9a
12 Amiral Sund - Untersteiner J	31330	12,2a

Rank: 2-5-9-7-6-1-10-11-8-4-12-3

VINNARTIPSET. **Glee Face** fick ett tungt lopp senast och att han inte orkade den gången är inget att säga om. Det är en segervan häst som nu får Johnny Takter i vagnen och det är förstas inget minus. Om han når ledningen, vilket det kan vara bäddat för så tror vi att de övriga kan få svårt att få tag i honom den här gången.

Lopp 10. V75-7. DD-2. Tvilling. Auto.

2140:		
1 Go on Pale - Takter J	d1233	12,4a
2 Colombian Necktie - Uhrberg T	03361	11,3a
3 Keep on Flying* - Juel J	10521	11,6a
4 Giant Superman - Larsson F B	d5142	10,4a
5 Finders Keepers - Svanstedt Å	40131	10,3a
6 Dumle Loss - Adielsson E	32122	11,7a
7 STARTAR INTE		
8 Garland Kronos* - Sjunnesson J	d0111	11,6a
9 Simb Chaplin - Nieminen M	112d2	10,5a
10 Triton Sund - Kihlström Ö	32511	11,7a

Rank: 5-10-2-9-4-6-8-3-1

VINNARTIPSET. **Finders Keepers** är en av de stora överraskningarna i svensk travsport under året. Åke Svanstedts häst har bara blivit bättre och bättre och han har gjort idel bra lopp mot de allra bästa. Senast vann han från dödens och det såg då ut att finnas mycket sparat till slut.

► ROGER NYGREN/TT SPEKTRA

V75-förslag:

Avd 1: 3

Avd 2: 1, 6, 8, 2, 4, 3

Avd 3: 1, 11, 7

Avd 4: 9, 2, 6, 3, 1, 11, 4, 12

Avd 5: 6

Avd 6: 2, 5, 9

Avd 7: 5, 10, 2

STORA systemet: Hästar i **halvfet** och **kursiv** stil; 1296 rader. (Insats: 648 kr)

Lilla systemet: Hästar i **halvfet** stil; 360 rader. (Insats: 180 kr)

FastighetsKonsult ^{RFM}

TORGGATAN 3. TEL 2 9 0 6 6 – ledande mäklare och fastighetsvärderare –

Egnahemshus vid Gudingsgränd 4 i Mariehamn

Huset är uppfört 1979 som ett monteringsfärdigt småelement-hus i ett plan på gjuten platta. Bostadshuset är ca 139 m² och det inrymmer allrum med öppen spis, matplats, 2 sovrum, kök, hall, wc, duschrum, bastu, grovkök och klk. I anslutning finns garage, grovförråd och car-port. Stor uteplats med ostört söder-läge mot gården. Uppvärmning med elektrisk takvärme och luft-luftvärmepump ger god driftsekonomi. Egen ostörd, väl-planerad tomt om 683 m². Tillträde inom en månad från köpslut. Visning enligt överenskommelse.

Utgångspris: 200.000 €euro.

Handläggare: Roger Karlsson, Tel: 291496

Egnahemshus vid Skräddargränd 3 i Mariehamn

Huset är uppfört 1976 i ett plan med källarvåning under största delen av huset. Bostadsvåningsplanets byggnadsyta är ca 171 m². Bostaden inrymmer vardagsrum, 3 sovrum, rymligt kök, badrum, klk och hall. I samma våningsplan finns grovingång, förråd och garage. Källarvåningens byggnadsyta är 131 m². Källarplanet inrymmer trapphall, matkällare, wc, 2 arbetsrum, stort hobbyrum, klädvård/duschrum, bastu och pannrum. Källarplanet har ny dränering från 2008. Tomten som är hela 1.253 m² stor har ett ostört läge vid återvandsgränd och den är planerad med gräsmattor, prydnadsbuskar och häckar. Tillträde omgående efter köpslut. Visning enligt överenskommelse.

Utgångspris: 210.000 €euro.

Handläggare: Roger Karlsson, Tel: 291496

Bostadshus i centrala Godby

Huset är uppfört i stock i början av 1900-talet i 1½ plan. Huvudsakligt material är stock till väggbandet och det är uppfört på en naturstenfot. Nytt tegeltak från 2003. Nedre våningen är inredd medan vindsvåningen icke inretts. Byggnadsytan är ca 140 m² och bostadsytan är ca 122 m². Nedre våningsplanet inrymmer vardagsrum, matsal, 3 sovrum, kök, inre tambur, badrum och två fastukvistar (kalla). Nedre våningsplanet är bevarad i gammal stil med ca 3 meters takhöjd, målade furugolv, paneltak och gamla spisar. Vindsvåningen är inredd endast med ett sommar- och i övrigt är den öppen och kan inredas. Huset uppvärms med elvärme, luft-luftvärmepumpar och spisar. Tomten är 1.040 m². Tillträde 30 september 2008. Visning enl. Överenskommelse.

Utgångspris: 100.000 €euro.

Förfrågningar: Robert Gustafsson, tel: 291499

Roger Karlsson tel: 291496

Bostadshus vid Krokviksgränd 2 i Mariehamn

Huset är uppfört 1953 i 1½ plan med källare och garage. Våningsytan är ca 177 m² och nedre plan inrymmer hall, kök, matsal, vardagsrum, sovrum och wc. Övre plan inrymmer tre sovrum, allrum, badrum samt rymliga förråd. Under de senaste två åren har renoveringar utförts och bla har avloppsrör och vattenrör förnyats, elen är förnyad i hela huset förutom källaren, WC och badrum renoverade, Vitvarorna bytta, vedkamin installerad, trägolv har slipats, laminatgolv har lagts in mm. Vattenburen oljevärme från panna (2004). Anslutet till stadens VA-nät. Tillträde omgående

Utgångspris: 190.000 €euro

Förfrågningar: Bosse Segerström Tel: 291495

Robert Gustafsson Tel: 291499

Egnahemshus vid Högbackagatan 17 i Mariehamn

Huset är uppfört 1968 och tillbyggt 1996-97. Det är uppfört i ett plan på betongplatta med vindsvåning på en del av huset. Byggnadsytan är ca 180 m². Bostadsytan är ca 106 m² och ekonomidelen är ca 83,5 m². Bostaden inrymmer kök, vardagsrum, matsal, sovrum, kontor/ sovrum, wc/ duschrum, klädvård, hall och entré. Ekonomidelen inrymmer garage, förråd, pannrum, bastu, duschrum, klk, och syrum i nedre planet och ett större rum som används som sovrum, wc och garderöber i övre våningsplanet. Huset uppvärms med vattenburen oljeeldning från egen panna. Egen välplanerad tomt om 1.043 m² vilken angränsar till lekplats. Förrädsbyggnad på tomten. Tillträde inom två månader från köpslut. Visning enl. överenskommelse.

Utgångspris: 200.000 €euro

Handläggare: Roger Karlsson, Tel: 291496

Bostadshus i Söderby, Lemland

Bostadshuset är uppfört 1979 på gjuten platta i 1½ plan. Den totala golvytan om ca 200 m² inrymmer i markplan grovkök/ pannrum, kök, kontor/hobbyrum, hall, vardagsrum, sovrum/ bibliotek samt toalett. I anslutning till kontoret finns en inglasad altan med öppen spis. Den övre våningen inrymmer ett större och två mindre sovrum, allrum med anslutande klädkammare samt badrum med bastu. Garage med plats för två bilar, flera förrädsbyggnader och stall med sadelkammare och 3 boxar finns på tomten. Enskilt avlopp, som uppfyller dagens krav. Borrbrunn. Kommunalt vatten och avlopp på tomten ca 50 m från huset. Uppvärmning genom vattenburen centralvärme från oljepanna. Den totala arealen är ca 1,6 ha bestående av tomt, skog och bete. Tillträde i september 2008.

Utgångspris: 170 000 €euro

Förfrågningar: Bosse Segerström Tel: 291495

Daniel Melander Tel: 291493

Intresserad av våra övriga objekt?
Besök oss på www.fk.ax

Maratonsimmaren **Rebecca Jackman** ska på fredag korsa Finska viken, endast två veckor efter att en grupp estniska simmare gjort samma sak. Jackman tänker ändå följa det internationella simförbundet Finas regler och simma sträckan utan våtdräkt och utan flyt-hjälpmedel.

Datummärkningen kan förvirra konsumenterna

HELSINGFORS. Livs-medlens olika datum-märkningar kan förvirra konsumenterna. Vissa varor är märkta med bäst före-datum, andra med sista förbrukningsdag.

Livsmedelssäkerhetsverket (Evira) säger att man tillåter två sätt att märka varor för att handeln inte skulle sälja allför gamla varor. Det kan annars lätt hända att kexpaket ligger i hyllan i två år före det säljs.

Förstörda och omdaterade livsmedel har i år väckt uppmärksamhet flera gånger i år. Eviras överinspektör **Taina Niskanen** litar dock på handels sortiment och hårda övervakning.

– Vi har aldrig förr ätit så ren och välöversakat mat som nuförtiden,säger Niskanen.

Men det lönar sig ändå att följa datummärkningen. Ett livsmedel med bäst före-datum får säljas och användas även efter datumet gått ut men sista förbrukningsdagen innebär precis det, livsmedlet ska slängas när datumet gått ut.

Sälja på rea

Det vore dock kanske artigast att meddela konsumenten om man säljer livsmedel vars bäst före-datum gått och sälja det på rea.

– Konsumenterna vet inte alltid att man får sälja varor vars bäst före datum gått ut och att det inte är olagligt, berättar Niskanen.

Bland annat säljs mjölk, bröd, ost och torra produkter

med bäst före datum. Sista förbrukningsdag används på bland annat färdigmat, kött och fisk.

Hållbarhetstest

Mat med bäst före datum kan ätas efter att datumet gått ut. Men är sista förbrukningsdagen absolut?

– Vi utgår från att sista förbrukningsdag är sista förbrukningsdag, konstaterar HK Ruokatalos kvalitetschef **Heljä Aalto**.

Livsmedlet kan vara ätbart även efter sista förbrukningsdagen och inga bakterier som orsakar sjukdomar bör hittas i livsmedlet. Aalto rekommenderar dock inte att man äter produkter där sista förbrukningsdagen gått ut.

Dateringarna baseras på noggranna hållbarhetstester. Tillverkaren garanterar att livsmedlet är prima fram till sista förbrukningsdagen bara förpackningen är obruten och produkten har hållits tillräckligt kall hela tiden.

Evira-inspektören påpekar att man inte nödvändigtvis ser på ett livsmedel om det har blivit skämt.

Riskgrupper

I synnerhet för riskgrupper såsom gravida och äldre lönar det sig att följa dateringarna. Till exempel bakterien listeria, som ibland finns i kallrökt fisk, kan man inte smaka, dofta eller se.

Handeln övervakar själv produkternas dateringar. Varje affär ska ha en självövervak-

Godkänt. Att sälja livsmedel efter att bäst före-datum passerats är fullt acceptabelt. Foto: ERKKI SANTAMALA

ningsplan som myndigheterna godkänner.

Kommunernas livsmedelsmyndigheter övervakar i sin

tur handeln och i sista hand är det hälsoinspektörerna som övervakar. Varje affär granskas cirka en gång i året. (FNB)

Ekonomi

Många däck blir dyrare

HELSINGFORS. Den dyra råoljan drabbar bilägarna också då det blir dags att byta däck i höst. Dyrare råvaror gör att många däckstillverkare höjer sina priser.

Prisstegringen lockar många bilister att titta på utbudet av lågprisdäck. **Seppo Kupi**, vd för Vianor Holding och ordförande för Bildäcksförbundet, påpekar att 20-25 procent av alla sålda däck är lågprisdäck.

– Till en början kom det däck från Korea och nu även från Kina. Vår bilpark är ålderstigen, medelåldern är 10-15 år. Om man har en över tio år gammal bil är man naturligtvis intresserad av den låga prisnivån, säger Kupi.

Jonas Fodstad, landschef vid Bridgestone Finland säger att många konsumenter skyggar för lågprisdäck och det med fog.

– De konkurrerar bara med

priset. De har placerat sig dåligt i till exempel Tekniikan Maailmas test och tidningen varnar rent ut för sådana, framhåller han.

Också de stora däckstillverkarna har dock billigare modeller i sitt sortiment.

Dyrare gummi och olja

Åtminstone Goodyear, Michelin och Nokian Renkaat har redan meddelat om globala prishöjningar. En del tillverkare tänker höja priserna först i slutet av året.

– Bolagen måste tänka på sina resultat. Råvarorna, det vill säga oljan och metaller, har blivit dyrare och det betyder att priserna måste höjas. Årets prishöjningar blir 3-4 procent beroende på däckstyp, säger Fodstad.

Däcktillverkningen är beroende av olja och den har blivit klart dyrare i år. Också priset på gummi har gått upp.

– Det kan redan på vinterdäcksmarknaden finnas tryck

för prishöjningar. För det mesta handlar det om höjningar på ett fåtal procentenheter. Konkurrensen ser till att ingen kan göra stora prisändringar, säger Kupi.

Ekologiska däck

Konsumenterna kan tycka att bildäcken är likadana varje år, men det förekommer en livlig produktutveckling i branschen. Just nu studeras främst däckens energieffektivitet.

– Tillverkarna koncentrerar sig nu på rullmotståndet och på hur däcken kan minska bränsleförbrukningen. Också miljövänligheten anses viktig. Tillverkar-

na undersöker vilka oljor som är naturvänligast i tillverkningen. I Finland används till exempel rypsolja, säger Kupi.

Den finländska däckmarknaden växer med bara några få procent per år. Folk köper nya däck med några års mellanrum. Genom att bilparken växer ökar också försäljningen av däck något.

Fodstad anser marknaden stabil, eftersom folk inte gärna avstår från sina bilar. Inte heller de milda vintrarna har någon större betydelse eftersom snöfattiga vintrar ökar slitaget på däcken. (FNB)

Fåglarnas häckningsperiod har blivit lidande av det regniga och kalla vädret. Vid kusten har häckningen däremot lyckats bättre. Till exempel vid Finska viken och Skärgårdshavet har ejdrarna och tjärnorna fått ett stort antal ungar.

Världen just nu

Nya sanktioner hotar Iran

■WASHINGTON. Iran hotas av nya sanktioner, eftersom landet inte gått med på att frysa sitt kärntekniska program.

Det amerikanska utrikesministeriet meddelade på onsdagen att länderna som deltar i förhandlingarna med Iran överväger att föreslå nya sanktioner för FN:s säkerhetsråd. Länderna hade kommit överens om saken under en telefonkonferens.

I förhandlingarna deltar de fem permanenta medlemmarna i FN:s säkerhetsråd samt Tyskland.

Länderna hade gett Iran ett erbjudande som de krävde att Iran skulle svara på senast i tisdags. Iran gav inget svar, utan skickade på tisdagen bara ett brev till EU där man lovade ett svar inom kort.

FN:s säkerhetsråd har tre gånger tidigare utfärdat sanktioner mot Iran eftersom landet misstänkts utveckla ett kärnvapen. Iran har nekat till anklagelserna.

Den internationella atomenergiorganisationen IAEA:s biträdande chef **Olli Heinonen** ska på torsdagen resa till Teheran för att medla i den kris som har uppstått kring Irans kärntekniska program. Några närmare detaljer kring besöket har inte avslöjats. (FNB-Reuters–AFP)

Iran avskaffar stening

■TEHERAN. Iran planerar att avskaffa steningsstraffen. Iranska tidningar rapporterar att landets justitieministerium gett parlamentet ett lagförslag om saken.

Ministeriet meddelade också att steningsdomar redan omvandlats till fängelse- eller piskstraff. Det var dock oklart om omvandlingen gäller alla som dömts till stening.

Enligt Irans islamska lagstiftning kan en person som befinsns skyldig till äktenskapsbrott dömas till döden genom stening. Den dömda grävs ner till midjan eller halsen, och en folkhop kastar stenar på den dömda tills han eller hon dör. (FNB–AFP)

Bin Ladins chaufför fick livstid

■GUANTANAMO BAY. Usama bin Ladins före detta chaufför, jemeniten **Salim Hamdan**, har dömts till livstids fängelse. Hamdan ansågs skyldig till att ha stött terrorism.

Hamdan dömdes i den första rättegången som genomförts på den amerikanska militärbasen i Guantanamo på Kuba. Han hade suttit fängslad på Guantanamo i över sex år utan rättegång. (FNB–AFP–Reuters)

Israel friger palestinska fångar

■JERUSALEM. Israel lovade på onsdagen att frige palestinska fångar som en välvillig gest mot den palestinske presidenten **Mahmud Abbas**.

– Vi hoppas att den här gesten ska befrämja fredsförhandlingarna, sade Israels premiärminister **Ehud Olmert** efter sitt möte med Abbas.

Israel har också tidigare friggett fångar för att visa sitt stöd till Abbas. I december i fjol släpptes 429 fångar.

Enligt den palestinske förhandlaren **Saeb Erekat** ska Israel frige 150 palestinska fångar i slutet av augusti. Totalt sitter 11.000 palestinier i israeliska fängelser.

Förhandlingarna mellan Olmert och Abbas var de första sedan Olmert för en vecka sedan sade att han avgår som premiärminister i höst. Trots att Israel försäkrar att landet förbinder sig till fredsprocessen tros fredsförhandlingarna inte ta några stora steg framåt under återstoden av Olmerts mandatperiod.

Den korruptionsanklagade Olmert fortsätter som premiärminister till september, då hans parti Kadima väljer hans efterträdare som partiledare. (FNB–Reuters–DPA)

Sista bergsbestigaren hämtad

■GILGIT. En pakistansk helikopter hämtade på onsdagen den svårt köldskadade italienske bergsbestigaren **Marco Confortola** från berget K2. Confortola fördes till byn Skurdu och ska senare transporteras till Islamabad för vård.

Confortola hämtades ner till baslägret på 5 200 meters höjd redan i tisdags, men på grund av dåligt väder gick det inte att flyga honom bort från berget med helikopter. Under natten klarnade himlen upp, och en helikopter kunde hämta honom från baslägret.

Confortola tillbringade fem dagar på berget efter fredagens olycka som krävde elva alpinisters liv.

– Jag är glad att jag lever. Händerna är i rätt gott skick, men mina fötter är svarta på grund av frostsador. Men jag har kunnat gå, sade Confortola till nyhetsbyrån Ansa i tisdags.

Confortola sade sig vara glad över att han lyckades ta sig upp på toppen av K2, eftersom det länge hade varit hans dröm.

Elva bergsbestigare miste livet på K2 i fredags. De flesta av dem dog när en isvägg rasade i närheten av bergets topp. Raset blockerade klättrarnas rutt ned från toppen. Då de försökte ta sig ned längs en annan rutt inträffade ett nytt förödande ras. (FNB–AFP)

Webbsidor blockerade i Peking

■PEKING. I fredags backade Kina. Efter att först inte ha planerat att ge utländska nyhetsmedier full tillgång till nätet gav regimen besked till Internationella olympiska kommittén (IOK) om att internet ska fungera som under andra OS.

Men ännu på onsdagen, bara två dagar före OS-invigningen, gick det fortfarande inte att komma in på webbplatser med anknytning till meditationsrörelsen falungong - inte ens på presscentret (MPC) i Peking där journalister från hela världen samlas. (FNB–TT)

Landsbygdsriksdag arrangeras på Åland

Mikael Erickson.

När finlandssvensk landsbygdsriksdag för första gången håller möte på Åland kommer teman som "Landsbygdens framtid i Norden" och "Åland är fantastiskt" att diskuteras.

Den 20-21 september samlas definlandssvenskalandsbygdsaktörerna till sin tionde landsbygdsriksdag. Landsbygdsriksdagen sammanträder vartannat år. Arrangör är Svensk byaservice och i år är det Ålands bildningsförbund som är samarbetspartner.

Förutom möten i Mariehamn har landsbygdsriksdagen ett besök på skördefesten vid Ålands landsbygdscentrum inplanerat.

Under lördagen kommer landsbygdsriksdagen i Norden att granskas ur olika synvinklar. Experter som agronom **Henrik Ingo**, professor **Janken Myrdal** och professor **Erland Eklund** kommer att tala om framtiden utifrån den historiska synvinkeln, ett sociologiskt perspektiv och vårt behov av energi och mat.

En panel bestående av representanter för de nordiska byarörelserna diskuterar också framtiden med landsbygdsriksdagen. Under söndagen är det Åland som är tema för diskussionen.

Anmälningar görs på www.bya.net

ANNIKA KULLMAN

► LEDIGA PLATSER

Vi söker en LASTBILSCHAUFFÖR

till våra komprimator bilar för ordinarie anställning. Tillträde omgående.

Vi anser att Du skall ha följande egenskaper

- Förmåga att arbeta självständigt
- Intresse att köra lastbil
- Miljömedvetenhet
- Samarbetsförmåga

Har du dessutom kombinationskort är det ett plus. Om du vill vara med och utveckla Renhållningen och din meritlista uppfyller våra önskemål så kontakta Peter Sandås eller Ingmar Wikman tel 018-27580.

Skicka din skriftliga ansökan jämte löneanspråk till Ålands Renhållnings Ab, PB 221, 22101 MARIEHAMN eller per e-post ingmar.wikman@renhallningen.ax
Din ansökan vill vi ha senast 29.8.2008

► ANBUD

Offertförfrågan - förlängd anbudstid

Ålands landskapsregering meddelar att inlämningsstiden för offerter enligt nedanstående beskrivning förlängs till 25.8.2008 kl. 16.15 och att redan inlämnade anbud beaktas utan upprepning.

Ålands landskapsregering inbegär offerter på arrangemang för studerandelunch

för högskolestuderande på Åland från och med höstterminen 2008 eller från början av 2009.

Offertförfrågan utgår från en jämförande utredning av lunchförmånerna för högskolestuderande på Åland med motsvarande i riket. I utredningen, som kan hämtas på adressen www.regeringen.ax eller rekvireras från landskapsregeringens registratur, preciseras ett förfrågningsunderlag under avsnittet Åtgärd 1, sid 5(6).

Denna öppna offertförfrågan riktar sig till lunchrestauranger i Mariehamn och andra som kan erbjuda konkurrenskraftiga luncharrangemang för högskolestuderande i enlighet med förfrågningsunderlaget.

Offerterna bör inlämnas i slutet kuvert märkt "lunchoffert" till Ålands landskapsregerings registratur, PB 1060, 22 111 Mariehamn och vara registraturen tillhanda **senast 25.8.2008 kl. 16.15.**

Landskapsregeringen förbehåller sig rätten att utgående från inkomna anbud föra närmare underhandlingar med någon eller flera av anbudsgivarna om olika realistiska lösningar av luncharrangemangen.

Kontaktperson: byråchef Gösta Helander, e-post gosta.helander@regeringen.ax eller telefon 0457 34 31 377.

Mariehamn, den 5 augusti 2008

► LEDIGA PLATSER

lediganslår följande tjänst att sökas **senast fre 22.8 2008 kl. 15.00**

sjukskötare

med aktuell placering på öron-, näs- och halspolikliniken.

Kompetenskrav enligt reglemente och lön enligt avtal.

Tillträde enligt överenskommelse.

Ansökan riktas till vik. överskötare Solveig Carlsson som också ger närmare upplysningar, tel. 018-535 324 eller e-post: solveig.carlsson@ahs.ax.

Ålands hälso- och sjukvård
Överskötaskansli
PB-1055
AX-22 111 Mariehamn

► LEDIGA PLATSER

En ordinarie befattning som

Serviceman

Till arbetsuppgifterna hör sysslor inom kommunens tekniska avdelning, främst underhåll av parkområden.

För befattningen krävs lämplig examen på gymnasienivå.

Lön enligt punkt I i kommunens lönesättningssystem för tekniska sektorn.

Tillträde till befattningen, som besätts med en provotid om 6 månader, sker enligt överenskommelse.

Tjänsteansökan med meritförteckning inlämnas senast den **22 augusti 2008 kl 15.00** till byggnadstekniska nämnden i Jomala kommun, PB 2, 22151 Jomala.

Frågor om befattningen besvaras av tekniska chefen, Michael Lindbäck, tel 329 10.

Byggnadstekniska nämnden

Tomtindelning

Förslag till tomtindelning för:

- **tomterna Klinten-14-7, 8 och 9** (bildas av delar av Jönsasgården 2:53 i Dal-karby by)

- **tomterna Klinten-22-1, 2 och 3** (bildas av delar av Jönsasgården 2:53 i Dal-karby by och del av Klintens gatuområde 16K)

är under tiden 8.8.2008-25.8.2008 framlagt för påseende på Tekniska verken/kansliet, Elverksgatan 1.

Eventuella anmärkningar mot förslaget bör inom ovannämnda tid lämnas in till Tekniska chefen, Elverksgatan 1, 22100 Mariehamn.

Mariehamn den 6.8.2008
Tekniska chefen

MARIEHAMNS STAD
www.mariehamn.ax

LEFORM

GRATIS

www.savetheplanet.ax PRESENTERAR:
HAVET
9-10 aug. kl 10-18/Mariebad /Mariehamn

UPPLEV VILDA DELFINER
Se vilda delfiner och möten mellan djur och människor på djurens villkor, på bioduk i stora simhallen. Lyssna på musik och upplev känslan av att simma med vilda djur samtidigt som du själv badar i bassängen eller sitter på läktaren.

GRATIS
Fritt inträde till konsert, föreläsningar, prova-på med instruktörer, aktiviteter för barn och att se delfinfilmer från läktare i simhallen. Du som vill simma i Mariebads bassänger betalar ordinarie inträde. Läs mer på www.savetheplanet.ax.

PROVA-PÅ – LÖRDAG OCH SÖNDAG
12.00.....Fridykning
12.00.....Dyka med tuber
14.00.....Paddla kajak
15.00.....Kite-surfa

FÖRELÄSNINGSTÄLTET – LÖRDAG
14.00.....Möten med vilda delfiner på Hawaii, Lena Landén
15.00.....Original Play – Jennie Elevall

FÖRELÄSNINGSTÄLTET – SÖNDAG
14.00.....Möten med vilda marina djur, Nilla Nielsen
15.00.....Möte med den vilda delfinen Flipper i Norge, Magnus Åkerlind
16.00.....Kajakpaddling i Nya Zeeland och möten med djurliv till havs, Per Sidbäck

KONSERT LÖRDAG
16.30.....Konsert med Nilla Nielsen i simhallen. Fritt inträde!

SPONSORER:

SAMARBETSPARTNERS:

• Säljes

► Cyklar Mopeder & MC

• Säljes

📷 **Moped-fyrhjuling.** Kymco MXU 50cc -07, medk. 720 mil. Framdäck utbytta, motorn går felfritt. Reg. som moped. 2100€ Tel 04573425810, pontus460@hotmail.com

Yamaha FZR 1000 årsmod. -90, körd 64 tkm. 25 kW på pappret. Bra skick. 3000€ Tel 0400669793, a04lehal@stud.slu.se

Crossmoppe MBK -03, medkörd 8.8 tkm, i fint skick. 1100€ Tel 04573427724, aegcore@hotmail.com

📷 **Virago 535 Custom.** Mkt fin, välutrustad o pedantskött Virago -98, ca. 30tkm. Servad årligen, däck o batteri nyligen bytta, mycket krom. 5000€ Tel 04573424125

📷 **Stor svart pärla.** Custom-byggd Yamaha Dragstar 1100 -01, medk. 25 tkm, mkt fint skick o mycket clean, alla orig.delar medf. 9800€ Tel 0405222820

📷 **Yamaha V-max 1100** 146 hp, original, röd, medk. 19000 miles, i toppskick, ej påskruvad. 9300€ Tel 0405108424

📷 **Suzuki gsxr 600 -99.** Seriöst ombygd streetfighter säljes p.g.a. utlandsstudier. Orignalkäpor mm medföljer. Bvsa. 4900€ Tel 0400501826, 22939, niklas_a_89@otmail.com

GSX-R Streetfighter 750, -88. Rolig lekhoj, perfekt att bygga vidare på i vinter för att sedan ha jåkligt rolig. Alla orig. kåpor med. 2850€ Tel 0408479371

Cross Yamaha YZ 125, -90/91. Totalrenoverad + extra delar, ev. skydd., connysadress@gmail.com

PV Suzuki, 2st, delvis renoverade. Alla papper finns., connysadress@gmail.com

📷 **EU-moped Peugeot LTD 50CC** Vivacity -03, körd 4930 km. Blåvit, snygg, svart hjälm medf. 950€, rutat o klart. Tël 13130

► Djur & Tillbehör

• Köpes

Körsele till shettis köpes. Tel 04573613626

• Säljes

Kattungar. 8 veckor gamla grå/vita, rumsrena o sociala kattungar söker nytt hem. Tel 0400919293, 33848

📷 **Boj hästsläp** Boj bravo 216S, -98, totalv upptill 1900kg, aluminiumgolv, sadelkammare o garderob, säkerhetsbommar fram,sommar o vinterdäck. Tel 0407201826

Snäll varmbloodskille 11 år söker nytt långvarigt hem. Lagom motor, hundvan o trafiksäker.Säljes pga tidsbrist. Kräver ngt erfaren ryttare. Ej foder. 1000€ Tel 0400386565, 47730, im.andersson@aland.net

📷 **Irländsk röd setter.** Hanvalpar födda 12/6, e. Världsvinnare 2008. Allt enl. Svenska kennelklubbens regler. 950€ Tel +4618 602040, +46703821917

Kaninbur. Rejäl isolerad ute-kaninbur på ben, m plåttak. Mått: L 177 cm, B 78 cm, max H 130 cm. Säljes till högstbj. Tel 0405498626

Dressysadel Passier Antares, 17” sits, bomvidd motsv. MW, svart, mkt bra skick, endast 1 ägare. Tel 0407281502

Gummibåt Yamaha 300 S med el utan snurra. Ring för info. Tel 04573135579

Tunturi Bomber. Pojkcykel 24”, 7 nav-vxl, ca 5 år gammal, silvergrå. 100€ Tel 32745, 04570991806, myrbacka@aland.net

Yamaha yz 125 -02 i fint skick m nybytt kolv, extra kåpor, nytt framdäck mm. Isdäck finns, men ingår ej i priset. Ring för mer info. 2100€ Tel +358408618784, 0 1834281

📷 **Honda Cr 250 -05.** Cross i fint skick säljer p.g.a. studier. Svart plast, fatbarstyre osv. Ring för mer info. Bvsa. 3500€ Tel 0408618783

Monark MTB. Flickcykel 20” m korg o pakethållare. 70€ Tel 04575957730

BMX 16” i bra skick, nymålad i silver. Ej växlar. Maila för bilder. 45€ Tel 04575424424, jonatan.hamalainen@aland.net

JCM moped, silverfärgad, körd 570 km!. 850€ Tel 0408508071

Pojkcykel passande 7-10 åring. 30€ Tel 14031, 04573422551, havsanemona@hotmail.com

Solifer herrcykel 28”, ny, köpt i maj -08. Skivbromsar fram, fjädering på framgaffeln, 21 vxl. Säljes p.g.a. ryggskada till fyndpris. 200€ el bud. Tel 04573430370

Flickcykel. 3 vxl flickcykel REX gigabike 26”, fot- o handbroms, cykelkorg, 10 års garanti, fem år gammal. Nypris 460€, nu 200€. Tel 16457, 04573430760

16” cykel till flicka ö köpa., cita_nylund@hotmail.com

• Köpes

Bmx cykel köpes, krav att det inte är en kopia, får finnas fix på den. Tel 0456770923

Knattecross. 50cc el 60cc cross m växlar köpes. Gärna skydd, såsom stövlar, byxor o jacka för 8-åring. Tel 0405127942, bjorne@aland.net

Gosiga kattungar. 3 underbart söta kattflickor söker nya hem v 32-33. Gråspräckliga m inslag av vitt på tassarna o i ansiktet. Gärna till landet. Tel 0405657768

Finsk lapphund. Hanvalp född 12/6 -08 säljes. Lev.klar. Tel 0407489503, 49960

Allround sadel. Kieffer allround 17/II normal mot vid, pedantskött gott skick, säljes enbart p.g.a. att den ej passar nuvarande häst. 450€ Tel 04573422777

Terrarium B 60cm, H 40cm, D 35cm. Uv-lampa o inredning ingår. 200€ Tel 04573427929

Nytt hem sökes! 15-årigt snällt vbl sto måste bort! Som sällskap el promenadridning. Även foder-värd. Ring!. Tel 04575957876, jul.nordqvist@gmail.com

3 små söta kattungar varav 2 pojkar o 1 flicka, lev.klara v 37. Tel 04575692182, 48622

Två kaninhanar bortskänkes till BÄSTA tänkbara hem. Ring för mer info. Tel 04573613626

Kattunge, kelig o social, söker nytt hem. Rumsren o avmaskad. Tel 04573828597

Ekologiskt ensilage i balar från -07. 20€/st + moms. Tel 43681, 04573858691

Härliga kattungar söker nytt hem. 11 veckor, svarta, avmaskade o rumsrena. Självständiga o utevana. Tel 0407183890

Valp. Svart blandrastik på 3,5 mån. Vaccinerad o id-märkt. Endast serösa köpare!. 500€ Tel 04575957733

SPANIELVALPAR SÖKER NYA HEM i slutet av augusti. Fodervärd sökes till en tillvalp. Trevlig familjehund. Tel. 0457 5267070

Dvärgvädurskaniner 2 st flickor födda i maj-07, vana att vara ute både sommar o vinter. Pris 5€ / st. Tel 32113

📷 **Akvarium.** Stort akvarium, 250 l. Bör användas som terrarium för reptil el liten gnagare då det är lite otätt i ena kanten. 50€ Tel 04573844047

Dressysadel Kieffer Lech DL 17,5/I normal, i nyskick, pedantskött, långa stroppar. 600€ Tel 04573422777

► Elektronik

Vems är numret? SMS:a 16505

- Skriv in telefonnumret inklusive riktnummer t.ex. 04571234567 (man kan även använda det internationella prefixet +3584571234567)

- Skriv numret utan mellanslag

- Skicka det som ett text-meddelande till 16505

- Du får tillbaka uppgifterna som ett textmeddelande 0,59 €/sökning

Kundtjänst 0800-93553

www.gsm.aland.fi

• Säljes

Wii o stereo. Nintendo Wii,chippat mm,värde 460€,samt helt ny Hitachi mini Hi-Fi stereo m garanti,värde 280€. Säljes tillsammans till pangpris. 480€ Tel 0400293299

Workcentre skrivare. Multifunktionell skrivare, bra till små kontor. Märket är ”Xerox Workcentre Pro 412”. Ring för mer info. 350€ Tel 0407682107

📷 **Mikrovågsugn,** vit Philips Whirlpool VIP 20, Jet 900W, säljes p.g.a. flytt. 10€ Tel 14350, 04575301441, amppid@hotmail.com

Playstation 2 spel. Call of duty3, Splinter Cell, Golden eye, Need for speed most wanted, Starwars battlefront 2, King Kong o X-men legends. 10€/st. Tel 04575848585, 48585

28” tv. Grundig 28”, tjock TV säljes. 80€ Tel 04575244232

Nokia 6131, svart, har tappat lite färg, med 1,3 mp kamera i bra skick. 150€ Tel 04573425708, 48622

2 coola Mac-datorer av äldre datum säljes billigt. Skrivare o program medföljer. Tel 0407624647, granesater@pp.inet.fi

📷 **Ipod 4Gb,** silverfärgad, säljes ss obeh. Våldigt lite använd. 90€ Tel 31366, linne.sjostrom@hotmail.com

Ny mobiltelefon. Röd Samsung sgh-x480 inköpt juli -08 säljes p.g.a. felköp (kvitto finns). Nypris 139€. 120€ Tel 0405428297

IP-tv box. Mottagare för IP-tv säljes. 45€ Tel 0407653346

• Övrigt

Katter bortskänkes. Kattunge på ca 3,5 mån söker nytt hem, likaså en ca 2-årig honkatt, p.g.a. flytt o allergi. Tel 0408751372, madde_87@hotmail.com

Hundvakt behövs till liten, snäll ung hanhund. Gäller främst dagtid o vardagar. I Mariehamn. Tel 0504106584, aredlig@live.se

Boxplats ledig i Gölby. Ring för mer info. Tel 04573421726, 045 75692150, syrran_90@hotmail.com

Akvariefisk bortsk. 2 akvariefiskar + akvarieinredning bortskänkes omgående!. Tel 0400562628

Betesdjur sökes till naturbete för gräs- o slyröjning. Tel 43681, 04573858691

Stallplats uthyres i Önningeby. Stallet byggt -06. Stora, luftiga boxar, spolspilta. Vi hjälps åt med utfodring, in- o utsläpp. Ring el maila. Tel 33857, 04573424547, malin_rundberg@hotmail.com

Stallplats. Ledig stallplats finns i Västerkalmare. Uthyres omg. Tel 0405103457

Akvarietillbehör samt en algätare o en sorgmanteltetra bortskänkes omgående p.g.a. flytt. Tel 12421, black_lizard_88@hotmail.com

Div. högtalarelement 10” bas 3 par, 12” 1 par, 15” 2 par. Nya el i nyskick. Från billiga o uppåt. Tel 04573834895, lila-kannog@aland.net

Force digitalbox för kabelnät, modell 315C, nypris 124€. 100€ Tel 04575456103, 01849490

Gameboy advance, lila, med två spel, laddare o div. tillbehör. 60€ Tel 0405669411

Zyxel P-660HW-D1. Nytt adsl 2+ modem/wlan router. Säljes p.g.a. impulsköp. 55€, errare-humanum-est@hotmail.com

GPS kartplotter. Garmin GPS MAP 172 C-2005 inkl. Blue Cart datakort Stockholm-Åland o monteringssats. 400€ Tel 04575692776

Halo3 till Xbox 360. Halo 3 ”Limited collectors edition” i obruten förpackning säljes. 60€ Tel 04573844186

📷 **Kraftfull dator.** AMD X2 6000+,Geforce 8800GTS 320mb, 3gb 800mhz ram,480gb hdd,600w agg.,NZXT chassi,Mx510,G11key. Säljes pga studier bvsa. 900€ Tel 0408247186

📷 **Mkt fin speldator.** Mkt fin o snabb speldator i fint skick. Tangentbord o högtalare följer med datorn. Ring för mer info!. 450€ Tel 16903, 04573430377

Ratt o pedaler till PC säljes, märke Saitek, fungerande. 15€ Tel 0405456248

• Köpes

Nokia skal. Någon som har ett skal till Nokia 5100? Färg spelar ingen roll. Tel 04575483467

Telefonladdare till mobiltelefon Samsung M300 ö köpa. Tel 0405398008, elin.langels@hotmail.com

► Fastigheter

• Uthyres

Lägenhet 3 rum o kök, 63 m², garage. 470€/mån + el. Tel 0443992327, gulvslip@online.no

Dela bostad? Vi är 2 killar som är sugna på att hyra ett hus, behövs dock 2 personer till för att studie-medlet ska räcka. Intressant?., Julianplanken@hotmail.com

Dela hus i Mariehamn Egnahemshus i Mariehamn uthyres till 4 skötsamma flickor. Fyra sovrum. Hyra inkl värme, vatten & renh. 325€ pp/mån. Tel 04575958004

2:a nära M:hamn. Fin 2:a i Jomala på 56 m² uthyres fr.o.m. 1 september till skötsam, rökfri person, helst utan djur. 450€ Tel 04573311312, anna-bergendahl@hotmail.com

📷 **Rum uthyres i M:hamn** till studerande kille under perioden 01 sept - 31 maj. Delvis möblerat, centralt i M:hamn. Våningen delas med 2 andra killar. Tel 0405882333,

Lgh i M:hamn. Möblerad 2:a uthyres fr.Sept-April-09till rökfritt skötsamt par. Tel 0407756750

Etta i H:fors. Nyrenov. o välutrustad 1:a i H:fors (Rödbergen) uthyres möblerad, september-oktober (2mån). 33 m². 580€/mån Tel 0456511441, lindberg1978@gmail.com

Rymlig bostad 8 km från Mariehamn ledig från 1 okt. Tel 04573312077

Bostad i Åbo. Söker en tjej att dela en trea med i centrala Åbo. Lägenheten är 76 m², hyran inkluderar el o vatten. 350€ Tel 0408227634

Studentrum Uppsala 20 m², centralt på Gotlands Nation (medlemskrav), uthyres mellan 15 aug-15 mars. Delvis möblerat. Svar till epost. 3300kr/mån, andre@aland.net

2 rum + kök uthyres, 59 m². Hyra 550€/mån. Tël 41279

Trea. 3 rum o kök, 74m², uthyres i radhus i Eckerö Storby. Tel 04573799095

Enplanshus i Västernäs m 3 sovrum, vardagsrum, hobbyrum, stor carport. För närmare upplysningar, ring. Tel 0407330410

• Önskas hyra

Lgh i Göteborg. 28-årig skötsam åländsk kvinna söker lgh (etta/ tvåa/ trea) i Gbg pga studier. Icke-rökare, inga husdjur. Tel 04575701257, nannica@hotmail.com

Lägenhet 1:a ö hyra, helst nära Mariehamn. Fr. slutet av sept./början av okt. Dricker el röker ej. Tel 04573424285, 34442, jonas.sjoblom@gmail.com

21-årig studerande fr. Sthlm ö hyra en 1:a el möjligtvis en 2:a i centrala Mariehamn fr.o.m. mitten av augusti. Tel +46707600429, flisie@hotmail.com

Fritidshus. Vinterbonat fritidshus ö hyra årsvis i Jomala, Lemland, Hammarland (gärna Möckelö) av kvinna m goda referenser. Tel 17865, +46706760695

Lgh i M:hamn. Ar en skötsam, ansvarsfull o trevlig 25-årig tjej m fast anställning som söker 2:a för längre tid i M:hamn m omnejd. Tel 0407543119

Boende i Sthlm sökes av skötsam, rök- o djurfri universitetsstuderande f.o.m. mitten av augusti. Lgh/rum, allt är av intresse! Ring el mejla. Tel 04573421986, mikaela.kjeldsen@hotmail.com

Etta i Åbo ö hyra av studerande som inleder sina studier vid Åbo Akademi i höst. Tel 13707, 0407016227, jesaj@aland.net

1:a i M:hamn ö hyra av studerande i minst ett år, möblerad el icke möblerad. Jag är till havs, därför bäst att maila. Tel +46704222702, dimman1@hotmail.com

Stockholm. Lgh ö hyra i Sthlm av skötsam, universitetsstuderande ung man, från mitten av aug. Tel 43615, emil.holmstrom@aland.net

Lägenhet i Uppsala. 16-årig tenniskille är i akut behov av bostad i Uppsala i höst. Är det ngn som kan hjälpa mig? Kontakta mig innan 8 aug. Tel 31564

1:a , torp el likn. Liten el billigare bostad sökes centralt på Åland. Behöver den fixas så kan jag fixa. Allt billigt av intresse!. Tel 04573134264

Radhus, 2:a el 3:a utanför stan ö hyra av skötsamt yngre par. Garanterad hyra! Allt tas i beaktande. Tel 0408281824

Lägenhet/hus. Planer på att flytta till Åland. Familj m 2 barn ö hyra lägenhet el hus på Åland, min 80 m², fr.o.m dec/jan. Tel 0405686368, johanna.borgstrom@sipoo.fi

1:a el liten 2:a. Är en tjej som söker lgh i Mariehamn, maxhyra 400€. Önskas hyra snarast. Tel 0407158241, alltidbobbo_6@hotmail.com

1:a i M:hamn. Skötsam djur- o spritfri 23-årig kvinnlig österbottning söker en 1:a el liten 2:a i M:hamn, fr. mitten av augusti, p.g.a. studier. Tel 0505445319, sundstrom_sara85@hotmail.com

Lgh i Sthlm ö hyra av skötsam studerande 22-årig tjej. Allt beaktas. Tel 0505445021

Ledig lgh? Jag är en tjej som söker lgh i M:hamn, antingen en 1:a el liten 2:a. Maxhyra 400€. Önskas hyra snarast. Tel 0407158241, alltidbobbo_6@hotmail.com

Hus el lgh. Vi är 2 skötsamma killar som ö att hyra ett hus el lgh på Åland, spelar ingen roll var det ligger. Tel 0505941430, naikles@hotmail.com

Litet hus el 2-3:a + kök m ostört läge ö hyra snarast av 50+ kvinna m liten hund. Trädgårds-skötsel utföres. Allt beaktas. Tel 0400520944, diddi@aland.net

Ö hyra en 2:a. Vi är ett par, båda rökfria o skötsamma, som ö att hyra en 2:a på 50-60 kvm i Jomala el i norra M:hamn. Tel 0408395149, milli83@hotmail.com

Hus sökes. O hyra hus någonstans mellan Hammarland o Jomala. Fast anställning plus eget företag, säker hyra. Tel 0405246190

Stuga. Enkel stuga vid vattnet ö hyra antingen över vintern el på årsbasis. El o vatten inget krav. Gärna bastu. Tel 0407618012

2:a el liten 3:a ö hyra av ett lungt o skötsamt ungt par. Vi båda är rökfria. Lägenheten får gärna vara i M:hamn el Jomala. Tel 04575 692232, 0405899996

TV-programmet

**7.00 Gomorron Sve-
rige** [69586587]

**10.15–11.15 Hej hej
sommar** [3213262]

10.16 Lillas små-
godis [108009194] **10.35** Det
femte väderstrecket [3286674]
10.45 Blue water high
[9536378]

**11.50–14.00 Sommar-OS i
Peking: Brasilien–Belgien**
[49012465]

Direkt. Fotboll, herrar.

**14.35–16.40 Sommar-OS i
Peking: Argentina–Elfen-
benskusten** [3925939] Direkt.
Fotboll, herrar.

17.00 Rapport [16533]

17.05 Gomorron Sverige
[113200]

18.00 Sommartorpet (R) [6587]
Renoveringsserie. Torpet får
en uteplats på solsidan.

18.30 Sommartorpet (R) [8378]
Renoveringsserie. Hela huset
blir klart och vi får se hur för-
vandlingen har gått till från
första till sista program.

19.00 Emil i Lönneberga [674]
Svensk familjeserie. Somma-
ren lider mot sitt slut och Emil
skall börja i skolan.

19.30 Hej hej sommar (R) [8571]

20.30 Rapport med A-ekonomi
[129]

21.00 Den olympiska studion
[910]

21.30 Solens mat (R) [281]
De tre hemmafruarna Lisa,
Rosa och Beatrice bestämde de
sig en dag för att starta pasta-
butik. Även 10/8 och 12/8.

**22.00 Bakom Morden i Midso-
mer (R)** [61194] Vi lär känna
kommissarie Barnabys under-
sökningssmetoder lite närmare
från bok till tv.

**22.50 Min morbror tyckte
mycket om gult (R)** [6464129]
Kortfilm. Martin fyller tolv år
sommaren 1963 och som alltid
kommer hans blyge morbror
Helmer för tidigt till kalaset.

23.00 Jag är Dalai Lama (R)
[30397]
Brittisk dokumentär från 2008.
Även 10/8.

23.55 Rapport [7889113]

**0.05 Uppdrag granskning –
sommarspecial (R)** [8981040]

**1.05 Blod, svett och danska
skallar (R)** [3932791] Dansk
wrestlinggala.

2.05–7.00 SVT24 [52769514]

13.00 Rapport [60945]

**13.05 Flyttlasset går
(R)** [200571]

Finlandssvenskt
inredningsmagasin
från 2007.

**13.35–14.05 Fantastiska be-
rättelser (R)** [656736] Dansk
litteraturserie från 2006. Del
9 av 9.

16.05 Erotikon [6630194]

FILM Svensk stumfilm från
1920. Stillers klassiska komedi
i lyxmiljö. Professor Leo Char-
pentier ägnar all sin tid åt sitt
stora intresse, entomologin. I
rollerna: Anders de Wahl, Tora
Teje.

**17.40 Diskuskastarens dröm
(R)** [5687823] Även 9/8.

18.40 Nyhetstecken [1617026]

18.50 Uutiset [1608378]

19.00 Rapport [88026]

19.10 Regionala nyheter
[6772484]

19.15 Videokväll hos Luuk (R)
[5709649] Svensk pratshow från
2007. Lasse Berghagen har med
sig fem låtar som vänt upp och
ner på hans liv. Programledare:
Kristian Luuk.

20.15 Oddasat [1362620]

20.20 Regionala nyheter
[2126674]

20.30 Nära djuren [7378]
Dansk djurserie från 2007. Del
3 av 5. En mötesplats för isbjör-
nar. I den nya anläggningen för
isbjörnar vid ”Skandinavisk
Dyrepark” på Djursland ska
fyra isbjörnar få sitt nya hem.

**21.00 En fri kvinnas bekännel-
ser (R)** [22026] Dokumentärse-
rie. Den sexuella frihetens pris.

22.00 Aktuellt [1571]

22.30 Sugar rush [16910]
Brittisk dramaserie från 2005.
Del 9 av 10. Nathan får inte
oväntat nog till slut och tar till
familjens överraskning av sig
förklädet. Även 9/8.

22.55 Ett spel [9172113]
Kanadensisk animation från
2006.

23.00 Sportnytt [59649]

23.15 Regionala nyheter
[5463552]

23.25–1.15 Body Double
[6721113]

FILM Amerikanskt drama från
1984. Craig Wasson blir fasci-
nerad av en kvinna, som varje
kväll tar av sig kläderna fram-
för sitt fönster. I rollerna: Craig
Wasson, Gregg Henry.

7.30 Nanny [904910]

**8.00 Alla älskar Ray-
mond** [770200]

8.25 Just shoot me
[1766939]

8.55 Rachael Ray [7201649]

9.55 Top model 2 (R) [7024620]

10.50 Våra bästa år (R) [3014620]

11.40 Oprah Winfrey show (R)
[7867668]

12.30 Rachael Ray [3255262]

13.25 Momento [8744378]

13.50 Våra bästa år [5232216]

14.40 Oprah Winfrey show
[9810281]

15.35 Cityakuten [3355533]

16.25 Just shoot me (R)
[9156113]

16.55 Top model 2 [4324200]

17.50 Pussycat Dolls [7106262]

18.45 Extreme home makeover
[9054649] Amerikansk inred-
ningsserie från 2005. Idag åter-
ser vi några av de familjer som
blivit hjälpta.

20.30 Sjukhuset [556262]
Svensk dokumentärserie från
2007. Undersköterskan Tomas
på akuten tar emot Lars-Olov,
som har hjärtflimmer

**21.00 Supersize vs super-
skinny** [553200] Brittisk reali-
tyserie från 2008. Alex Law är
lång och spinkig och lever på
en diet bestående av koffeinpil-
ler och mäktiga bakverk. Även
9/8.

22.00 Från koja till slott [559484]
Svenskt inredningsprogram
från 2007. Familjen Wissing
har verkligen anammat second
hand-modet. I deras Dande-
rydsvilla finns i princip ingen-
ting som de själva har köpt.

23.00 Hell's kitchen [540736]

0.00 Sex and the city [829175]

0.35 Sex and the city [2463175]

1.15 Sömngångare [7817224]

FILM Amerikansk rysare från
1992. I-rollerna: Brian Krause,
Mädchen Amick.

**2.55 It's always sunny in
Philadelphia** [8577137]

3.25 American dad [7210934]

3.50 Consequence [3563427]

FILM Amerikansk thriller från
2003. I-rollerna: Armand As-
sante, Lola Glaudini.

5.25–5.50 Duel Masters
[3951514]

6.15 Lättlagat (R)

[75408610]

6.50 Nyhetsmorgon
[63814484]

11.00 Supernanny
[894674]

12.00 Antikdeckarna (R)
[750571]

12.55 Hem till gården [917804]

13.20 Hem till gården [5085620]

13.55 Nyheterna [9447991]

14.00–14.25 Trav: Dagens rätt
[952823]

15.30 Nyheterna [322668]

15.35 Doktorn kan komma (R)
[4642571]

16.30 Advokaterna (R) [2364303]

17.25 That '70s show (R)
[692303]

17.55 That '70s show (R)
[960736]

18.25 Äntligen hemma (R)
[580910]

19.05 Keno [8464755]

**19.10 Äntligen hemma, forts
(R)** [405129]

19.30 Ekonominyheterna
[731571]

19.40 Vädret [8546303]

19.45 Lokala nyheter [2763620]

19.55 Lokalt väder [7496397]

20.00 Nyheterna [555533]

20.30 Hitta hem (R) [554804]
Svensk djurserie från 2007. I
programmet följer man upp
hur det gått för katterna som
levde under hemska förhållan-
den i Sollentuna.

21.00 När & fjärran [551842]

Svenskt reseprogram från 2007.
Dogge Doggelito tar med sig
Anki Edvinsson till sitt vackra
hemland Venezuela.

23.00 Nyheterna och Sporten
[732281]

23.35 Vädret [1803571]

23.38 Lokalt väder [301803571]

23.40 American idol [2420200]

0.40 American idol [6695330]

1.35 Numbers (R) [6467750]

2.35 New York undercover (R)
[1028934]

3.30 Inte helt perfekt (R)
[9171886]

3.50 Hope & Faith [7232156]

4.15 Kärlekens mörka sida (R)
[5834934]

5.00–6.50 Doktor Glas [2517088]

FILM Svenskt drama från 1942.
I rollerna: George Rydeberg,
Irma Christenson.

torsdag 7 augusti

ÅLANDS RADIO 91.3 MHz

6.45–10.30 Gomorron. Med Eva Er-
icsson. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktu-
ellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00** Aktuellt.
8.30 Ålandsnytt. **9.00** Väderprog-
nos direkt från SMHI. **9.10** Åländska
träd. Favoritserie i repris. Vi besöker
olika åländska träd. Sänds i repris
kl: 12:30 **9.30** Ålandsnytt. **10.30**
Sommarprat. Med Geir Lundberg.
Sänds även kl: 20:40 och på söndag
kl: 11:00. **11.30** Ålandsnytt. **11.40**
Musik. **12.00** Aktuellt. **12.10** Mu-
sik. **12.15** Kulturen. Sänds även
kl. 17:45 och i repris på söndag kl.
09:00. **12.30–16.00** Mitttpådan.
Med Tom Wiklund. **12.30–12.30**
Åländska träd. Favoritserie i repris.
Vi besöker olika åländska träd.
Repris från kl: 09:10 **13.00** Ålands-
nytt. **13.03** Rätt skall vara rätt. Frå-
getävling. **14.00** Ålandsnytt. **14.03**
Lyssnarnas önskemusik per mess
och mail. **15.00** Ålandsnytt. **16.00**
Aktuellt. **16.10–17.45** Åland idag.
Nyhetsmagasin med reportage,
intervjuer och debatter. Med Maria
Cassel. **16.15** Utesändning. Sänds
i repris på söndag kl. 13:00. **17.00**
Ålandsnytt. **17.45** Kulturen. **18.00**
Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. **18.06**
Musik. **19.00** Ålandsnytt. Repris
från i dag. **19.10** Åland idag. Repris
från i dag. **20.00** Ålandsnytt. Repris
från i dag. **20.03** Åland idag. Repris
från i dag. **20.40–22.05** Sommar-
prat.

**7.00–10.00 X3M: God morgon
med B-laget**
16.45 Bara en gris
17.14 Kortnytt
17.15 Tintin: Rackham den Rö-
des skatt
17.40 På gräsrotsnivå
17.45 Trillingarna
18.10 Vi tittar på fiskar
18.15 Tv-nytt
18.25 Norge runt
Modellbåtar.
18.30 Då liv skapade land
19.00 Kräftebrätt

Kräftorna är för många här i
Norden sensommarens höjd-
punkt. Men också i Louisiana i
USA finns det en stark kräfte-
tradition, även om den ser ganska
annorlunda ut.
19.25 Musikstund
19.30 Anaconda
Populärkulturellt reportage-
magasin. Fusk. Kan det vara ok
att fuska för att komma åt san-
ningen? Den tyske journalisten
Günter Wallraff har låtsats vara
någon annan under hela sitt
journalistiska liv.

20.00 Tv-nytt

20.15 Sportnytt

20.20 Fyren: Märket

20.35 Nikolaj och Julie

Del 13 av 22. Julie har kommit
hem men för att återgången till
jobbet skall lyckas behövs det
en attitydförändring.

21.20 K-märkt: Spritkortet

**21.25 Seportaget: Mannen
med spöet (R)**

Drumsöbon Torsten Lindgren
har fritidsfiskat i huvudstads-
vattnen i över ett halvt sekel.
Hans filosofi är att fiskandet
må kosta mer tid än pengar.

21.55 Rådok

Mikaela Westerlund intervjuar
Tommy Friman om filmen
”Snapshots” och Andrea
Svanbäck om filmen ”Talking
Heads”.

**22.25 Arbete, framtid, föränd-
ring (R)**

Del 3 av 4. Ledarskap. Ledarna
på framtidens arbetsplatser är
trädgårdsmästare – inte gene-
raler. Ledaren skall bryta ner
hierarkier, minimera reglerna
och i stället leda medarbetarna
genom dialog och öppenhet.

22.55–23.05 Kvällsnytt

ÖVRIGA VÄDERRAPPORTER

Radio Vega
06.00 (inkl sjö)
07.00
08.00 (inkl sjö)
10.00
12.45 (inkl sjö)
16.00 (inkl sjö)
17.00
19.05 (inkl sjö)
22.05 (inkl sjö)

Sveriges P1
06:55 (inkl sjö)
07.55
08.55 (inkl sjö)
13.54 (inkl sjö)
16.55 Sjöväder
22.50 (inkl sjö)

Sändningarna startar igen måndag 18 augusti!

6.55 Ettans morgon-tv
[52327945]

9.15 Familjen Serrano [4423113]

10.40 Alltid hederlig [8352200]

11.00 Tv-nyheter [44129]

11.05 Tillbaka till Aidensfield
[2051397]

**12.00 Ettans morgon-tv: Da-
gens rubriker** [68649]

12.45 Nöjesråvorna [275674]

13.15 10 barndomsböcker
[920823]

**13.45 Finländska fotspår: Jo-
han Mathesius** [5342113]

13.55 A-studion [7270620]

14.30 Läkarna [1674]

15.00 Tv-nyheter [92945]

15.05 Läkarna [9675878]

15.35 Familjen Serrano [5083281]

17.00 Tv-nyheter [17216]

17.08 Tillbaka till Aidensfield
[300115668]

18.00 Tv-nyheter och väder
[70668]

18.20 Dagens ansikte [1458649]

18.30 Än flödar vinet [9674]

**19.00 Trollbunden av trädgår-
den: Vi frälsta** [842]

Del 3. Stridsarena. En passio-
nerad odlare kan se fiender
överallt: kryp, väder och andra
människor utgör en stor fara

som man måste
passa sig för.

**19.30 Trädgårds-
drömmar** [113]

20.00 Finländsk antikrunda
[246]

20.30 Tv-nyheter och väder
[57668]

20.55 Sporttrutan [1592303]

21.05 Antikens Rom [8548262]

Del 3 av 6. Under republikens
tid försökte man hålla fast vid
demokratis principer.

**22.00 Ett liv: Positiv och gra-
vid** [71674] Hur känns det att
vara hiv-positiv och gravid?
Rebecca blev smittad av sin ex-
make för sex år sedan när deras
barn var 7 år.

22.40 Tv-nyheter [161385

” Vilket trevligt sommarprat Lars-Ingmar J. serverade oss i onsdags i radion! Lyssna på reprisen! Tack Gogi! EN GAMMAL KLASSKOMPIS

debatt

Rundvandring i seglarparadiset Sandhamn

■ Ett riktigt semesterparadis upplevde jag nyligen: legendariska badorten och före detta lotsplatsen Sandhamn, vid södra sidan av östra inloppet till Stockholms skärgård. År 1288 hette ön Swea Sandhå, 1507 Swenska Sandön och 1650 Sandöhamn.

”Det friska läget i förening med den lätta ångbåtsförbindelsen med huvudstaden har gjort platsen till en omtyckt vistelseort för sommargäster och seglare. Kungliga svenska segelsällskapet KSSS, bildat 1830, som årligen har seglingar på Kanholmsfjärden och vid Sandhamn samt till havs på en bana mellan Sandhamn och det s. ö. därom belägna Almagrundet, har på Sandhamn uppfört ett klubbhus.”

Så skrev Nordisk Familjebok i den så kallade Uggleupplagan 1916, som noterade att Sandhamn hade post-, telegraf- och tullstation samt omkring 250 invånare. Statistik från 1913 noterade 1 730 lotsningar.

Britt och jag var inbjudna en fredag (för att undvika den värsta folkanstormningen

lördag-söndag) till **Sonja** och **Lennart Groll**, som har en trevlig stuga uppe på sandåsen. Lennart mindes jag som beundrad föreläsare i pressrätt i Journalistinstitutet i Stockholm 1960-61. Han var då fiskal vid Svea hovrätt och blev senare bland mycket annat Sveriges pressombudsman PO 1969-79.

En promenad på den bilmc- och mopedbefriade ön visade aktivitet från hamnlivet, tennisbanorna och badplatsen Trouville (efter en berömd fransk badort vid Atlantkusten, ett namn som också var aktuellt för ett turistprojekt på Möckelö i Jomala för kanske 30 år sedan).

Från 1940-50-talen är Sandhamns Trouville en fritidsby, enda området på ön med riktiga gatuadresser.

En annan badplats kallas Fläskberget, så kallat för att en last av fläsk flöt i land där från en fraktseglare i nöd för länge sedan. Ett annat inofficiellt namn är vägstumpen ”Fleming Street”, benämnd efter en krögare som på 1970-talet erbjöd också amfetamin

För min del/
Hasse Svensson
has.se.svensson@telia.com

åt intresserade kunder.

Så skriver Sandhamns Tidning, som utkommer sommartid. Tackar livet på ön gör också Skärgårdsradion, i sommar med studio i en röd stuga nära händelsestråken kring hotell och krogar, där Sandhamns värds hus har anor från 1600-talet.

I hamnen lossar och lastar Waxholmsbolaget idogt passagerare från och till Stavnäs.

När jag var ”barnsoldat” på närliggande Korsö sommaren 1953 fick jag en glimt av Sandhamn från en tiohug-gare, en tung roddbåt med möjlighet att hissa ett primi-

tivt segel.

Sveriges försvarsmakt hade efter andra världskriget ökande bekymmer med rekrytering av officersämnen och inbjöd 14-15-åringar vid ”högre allmänna läroverk för gossar” att delta i rekrytövningar. Organisationen kallades UKA1 och var knuten till det kustartilleriregemente som skyddade huvudstadsområdet.

Vintertid lärde vi oss hur handeldvapen fungerar. En sommarmånad ägnades åt intensivt skytte med även kul-spruta och lätt artilleri. Bäst var jag utan vidare på kpist, kulsprutepistol. Vi bar ammunition tills jag fick inflammation i handlederna.

Det knallade och pepprades hela dagarna, omväxlat med sjöliv, inklusive racing med motortorpedbåt, och nattligt besök i en vidunderlig ubåtshangar.

Betydande glans var det när fyrmastade stål-barken l’Avenir (”synnerligen bekvämt inredd för passagerare”) på 3600 dwt anlöpte Sandhamn och Stockholm

sommaren 1932 med världskände skeppsredaren **Gustaf Erikson** (1859-1922) från Mariehamn ombord.

Alla stora yachter i vattnen blev dvärgar i jämförelse. Norska kronprinsessan **Märtha** (1901-54) var i Sandhamn och till hennes ära ordnade GE bal ombord för många prominenser i skenet av fartygets illuminerade rigg.

– Under dansen ombord fick han den spåda norska kronprinsessan Märtha i sina sjömansnåvar och virvlade sedan runt med henne i en sjömansvals, skrev **Eino Koivisto** i boken ”Gustaf Erikson, segelfartygens konung” (1982).

Sandhamnsregattan är ändå störst och äldst på Sveriges ostkust. Tävlingarna började på 1890-talet på havsbanorna utanför Sandön. Under 1950-talet kunde mer än 20 olika klasser delta. Nu är det färre klasser med flera deltagare.

Klubbhuset nyinvigdes 1959, då antalet medlemmar angavs till 2 300. I dag har KSSS 6 000 medlemmar,

av dessa 2 500 juniorer, och 1 500 enheter i båtregistret. Sandhamnsbanorna anses vara bland världens bästa, eftersom de inte störs av tidvatten och strömmar. Där börjar också den stora regattan Gotland runt. KSSS Olympiska Regatta seglades för första gången 1994, då under namnet TFO-regattan.

Så även om tullare, lotsar och postpersonal inte längre befolkar Sandhamn, så är denna fascinerande miljö fortfarande ”känd för intensivt uteliv sommartid och anses vara tillhåll för de mer välbärgade”.

Noteringen

Öar har alltid varit något obestämt. Havet är kaos och land ordning, men öar är något mitt emellan. Samtidigt är öar mera fattbara än fastlandet eftersom de är tydligt avgränsade och överblickbara.

Etnologiprofessor **Owe Ronström** enligt Nya Åland 2.4.07.

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ Ja ja, Mise, skyll på turisterna! Ni hade väl ingen aaaning om att det skulle komma sådana mitt i sommaren? **Arg som en varg.**

på dig gamla tant! Försök istället respektera dom du jobbar med... **Irriterad.**

■ Helt fel att använda en tobaksask för att illustrera storleken på björnspåret! Åtminstone borde märket ha suddats, precis som till exempel vissa ansikten eller reg nr. Huruvida reklamen är gratis eller betald spelar ingen roll. **Antitobaksreklamaren.**

■ Så synd att jag inte trivs på jobbet längre, på grund av att en tant har kallat mig fjolla bakom min rygg.. Hon har sagt ”dom kan ju ingenting, speciellt inte den där fjollan” (och så har hon pekat på mig). Jag tycker detta är fel... För jag jobbar hårt och anstränger mig. Men nu vill jag inte ens gå på jobb... Fy skäms

■ BMW M 5 Killer - Cadillac CTS-V? **0457.**

■ Mise hit och Mise dit, pallervantar! Annat är det med Klara, allt skit i samma container, utom batterier och kompost. Billigare dessutom! **Betalar till båda.**

■ Som vanligt så kommer MISE:s representanter med idiotiska bortförklaringar. Att återvinningsstationerna ser ut som dom gör är visst alltid andras fel. Hur vore det med lite självkritik? Börja för 17 med det självklara, större containrar och ordentligt utmärkta! Koppla in dom små grå cellerna! **A08x.**

■ Nu är det nog nya tider, jag såg en finsk flagga i Knutsboda! **0457.**

■ Angående pendlare från Degerby, stackars liten. Vi som pendlar i från Östersöcken och Vargskär kan gärna oxå få köra korta sträckor. Västersöcknare får ännu längre och köra men inte gnäller de inte. **040.**

■ Vilket trevligt sommarprat Lars-Ingmar J. serverade oss i onsdags i radion! Lyssna på reprisen! Tack Gogi! **En gammal klasskompis.**

■ Ickerökarmupp, du menar

alltså att om det är bilder i tidningen på knarkpyrlar så är det reklam för knark? **Rökare.**

■ Nyans nya pussel? Så har jag än en gång suttit och försökt pussla ihop rätt bildtexter med rätt bild i Nyan-online. Vad är problemet? Nonchalans eller? Pågått länge nu. **Annars nöjd online-läsare.**

– Tyvärr orsakar tekniken problem med bildtexterna på E-nyan. Eftersom vi inte tar extra betalt för tjänsten finns det tyvärr inte personella resurser för att rätta till de tekniska fel som uppstår då E-nyan konverteras. **Red.**

■ Hur många vill ha Gessle till Åland nästa sommar? **:D**

■ Varför står det datum för service passerat och vattentryck ej konstant på Rosellas kaffemaskiner? Dåligt med tid? **Ung storåkare.**

■ Hördu ”Finstromare” kvack kvack det heter Ålands Radio ej Radio Åland, kolla själv fakta! **040.**

■ Jag har förstått att före detta innehavaren av Gottby livs tycker att ni var fåniga som gjorde stor grej av ett mess om en butik som har varit stängd flera år. **En som vet.**

■ Om jag upptäcker skeppsbrutna inom Björkörs naturskyddsom-

råde under tiden för landstigningsförbud; får jag böter om jag tar iland och räddar dem? Och, blir även de skeppsbrutna straffskyldiga? **Vän av lag och ordning.**

■ ”The Grand Old Lady” H.T. skriver bra! Läser gärna ledare och igelkottshändelser! **Lasse.**

■ Bra skrivet om maktmissbruk. Tänk om det varit en död människa istället för vildsvin. Dagens ros borde familjen ges. **044.**

■ Mediskursande Jomalabor! Våra politiker har inte skrivit på det nya Medisavtalet så istället för att få gå på så många kurser vi vill får vi fortfarande till hösten bara gå vår ena kurs!!! Jomalabor förena er och ring, maila ner kom-munkansliet! **040.**

■ Rosor till Överängs kvarn för fina produkter. **Bra med lokalproducerat.**

■ Varför lastar inte besättning-en på Viggen på hyllorna längre? Istället måsta vi trängas med de andra där nere. Vi kom knappt ut ur bilen ju! Detta hände samma dag som en annan messare skrev om igår. Det handlade om turen typ kl. 17.30 den 4.8. Jag ansåg inte att det som stod i tidningen var något svar. Man måste ju

räkna hur mycket det får plats på färjan och utifrån det beräkna! Varför ha så stor färja när utrym-met inte används? **Hälsar bitter resenär.**

■ Snälla polisen upplys alla pallervantar om följden av falsk anmälan, i synnerhet tjänstemän utan egen auktoritet. **0457.**

■ Vem ska man prata med för att få båtplats på Vintervägsören alt Korrvik? M:stad? H skit-fisken. **0457.**

Nyans ros

...till alla **chaufförer, kaffekockar, biljettförsäljare** och **bullbagare** som ställde upp för HBV i Sottunga senaste helg. Samt tack till alla som kom och tittade på Gensel. Ordföranden.

...till församlingspastor **Jon Lindeman** för den svensk-tyska välsignelsen av äktenskap i Eckerö kyrka senaste lördag. Akten blev ett fint sommarminne, hälsar inbjuden Hammarlandsfamilj.

... till **Kerstin** på Preventivmedels-mottagningen för otroligt vänligt bemötande. Att få var och en att känna sig viktig i din bransch är sällsynt. Du är unik! K.

HÄLGE

ZITS

”En åldrande befolkning, det ökande antalet singelhushåll och de högre bränslepriserna väntas favorisera närbutiken. Vilken närbutik?
TORBJÖRN KEVIN, ÅBO UNDERRÄTTELSE

ledare

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

Bakom ridån Ulf Weman

Sanningens minuter

Snart är det upp till bevis för de löpande vargarna. Jag tänker på mina kamrater i Canis Löpus, 50+gubbarna som springer långdistans och träffas varje onsdag i Idrottsparken för en tur på gator och vägar i stan.
Man brukar tala om sanningens minut, men i Kanonloppet i oktober är det snarare sanningens minuter. Går det att i den här åldern putsa personrekord, eller handlar det bara om att plana ut förfallet så långt som möjligt?
Det beror förstås på när man började springa, i hur unga år, och hur mycket man satsade då. Mentorn i Canis har förstås sina bästa år bakom sig i det här sammanhanget, 1.05 är omöjligt att slå.

Men de flesta av oss har betydligt blygsammare personbästa i detta klassiska lopp. Mina 1.27 känns nog ändå som tämligen ouppnåeliga, trots att jag är i bättre form än på många år.
Att det ändå går att förbättra sig är vice mentorn, låt oss kalla honom Mr D, ett bevis på. Förra året var han i kanonslag och sprang på 1.32.
Nu tycker nog någon att vi är för gamla för att tävla. Motionerandet, som det ju ändå handlar om, är till för att må bra. Visst, men är man man, är man pojke hela sitt liv. Och tävlas skall det. Lite grann åtminstone. (Så att man har något att prata om i bastun efteråt, lite mer än det ständiga snacket om kvinnfolk.)

Alltid finns det någon i gänget som man kan mäta sina krafter med. I vår och sommar har jag mest sprungit i närheten av det lilla energiknippet mr G. På Canis Löpusrundans rutt, först längs västra strandpromenaden, via Espholm och längs den östra strandpromenaden tillbaka till Idrottsparken, lyckades jag flera gånger komma ifatt och förbi den snabbstartande mr G redan före Espholm.
Han, och också mentorn, klagade i maj på att deras blodvärden var alldeles för låga. Bara nåt på 130.

Så plötsligt en dag i somras flöt mr G iväg så det fräste om det och syntes inte förän vid Lilla Holmen. Det var med möda jag lyckades knapra mig ifatt honom den sista kilometern.
Förklaringen till denna remarkabla uppryckning var persilja. Just det! Järntillskott i form av denna fräscha grönsak. Resultatet blev att det numera är minst en liten persiljekvist på mina frukostmackor. Inte kan man låta sina löparkamrater dopa sig ostört. Nu när Kanonloppet närmar sig.

Roligt är att springa, men vi kan också ha kul på annat sätt. En av sommarens höjdpunkter var Ålagillet i Skötbåtshamnen som ordnades av mr G och mr Taxi driver.
Springa, bada rökbastu, simma i sjön och sedan äta utsökt god fisk med lite tillbehör som lättar på sinnet. Vad kan man mera begära av en sommarkväll.
Och nu hägrar Bellmanstafetten i september med hemresa på Birka Paradise. Se upp! Här kommer de löpande vargarna.
Ooouuuuu.....

Viss säljakt både kan och bör försvaras

Sälmiddag. På senare år har det getts ut kokböcker med recept på säl, för att få upp intresset. En etisk jakt måste innebära att bytet tas tillvara. Om skyddsjakt är nödvändig för att skydda fisket och jakten kombineras med att bytet tas tillvara så måste det rimligen fylla EUs krav.
Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

EU utreder säljakten. Man vill ha svar på om jakt, som den bedrivs i dag, borde leda till reglering av import och handel med sälprodukter. Kanske kommer man till att reglering behövs, men se då till att inte alla dras över samma kam.

Sälen i Östersjön var i tiden på väg att utrotas. Jakten var intensiv, för staten betalade ut skottpeng. Något behov att ta tillvara köttet eller skinnen fanns inte, sälkött ansågs vara på gränsen till oätbart.
Sälen fredades och folk blev med tiden lätt nostalgiskt inställda. Det började berättas historier om säljakt som den gick till förr. Och en och annan började vittna om att säl inte alls smakade illa. Intresset vaknade.
Och så kom den situation vi har i dag. Sälstammen har återhämtat sig. Fredningen har gjort sälarna orädda, så de söker sig allt längre in mot land. Och vittnar allt fler nät. Vi har fått skyddsjakt, som kanske hjälper i viss mån, men säl är inte lätt att skjuta i vattnet.

Vad händer då? Som ett brev på posten kommer protesterna mot säljakt.
De har visserligen funnits länge och i huvudsak riktat sig mot klubbning av säl, något som inte är tillåtet inom skyddsjakten. Men alla gör inte skillnad på metod och om man hårdrar frågan: går det överhuvudtaget att försvara jakt ur djurskyddssynpunkt? Nu utreder EU säljakten och så får vi så småningom veta vad som gäller.
Och då hoppas man att de som skall se till helheten kan hålla huvudet kallt och inte låta

sig pratas omkull av olika lobbargrupper. Vad det handlar om är att ge alla en chans. Sälarna måste få finnas som en del av vår natur. Men sälarna skall kunna leta reda på sin mat själva, de skall inte behöva vittja nät och ryssjor – eller fiskodlingar – för att stammen skall hållas vid liv.
Det skall inte behöva finnas ett konkurrensförhållande mellan människor och säl. Människorna har inte flyttat ut och övertagit sälarnas revir. Tvärtom har den yttre skärgården avfolkats. Alltså borde det vara tillåtet att försöka sätta en gräns för sälarnas framfart.

Vi vet inte ännu vad EU kommer till. Och det är kanske helt onödigt att bekymra sig på förhand. Men erfarenheten säger att försvaret inte kan sättas in när EU väl har bestämt sig.
Om EU utgående från djuretiska aspekter reglerar import av sälprodukter och handel med dem så måste det samtidigt göras klart att produkter som härstammar från tillåten skyddsjakt inte får drabbas.
Så länge skyddsjakt behövs och tillåts så måste också handeln tillåtas. Det skulle vara ett rent slöseri med naturresurser att inte ta tillvara allt som går att ta tillvara av jakten.

I dag ställs krav på att bytet skall tas tillvara så långt som möjligt. Om det kravet försvinner så är risken uppenbar att jakten blir mindre seriös och då kan det bli aktuellt att diskutera begränsning av jakten eller förbud.

Säljakten är inte en fråga enbart för Åland. Även om sälarna verkar trivas bäst i de åländska vattnen så får fiskare i riket och i Sverige också kämpa för att kunna bärga åtminstone en del av fångsten.
Därför låter det bra att de nordiska länderna här uppträder tillsammans och för fram sina synpunkter. Om reglerna för hur skyddsjakten går till är någorlunda enhetliga så behöver inte varje land skriva sitt eget försvarstal och då bör det också vara lättare att övertyga EU om att jakten är ”human”.

Harriet Tuominen

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2007: 7.285 ex.

FÖRLÄGGARE

Nya Ålands Tidningsaktiebolag

ADRESS

Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15

KONTAKTER

Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax

Nya Ålands hemsida

www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449

DISTRIBUTION

Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.

REDAKTIONEN

Chefredaktör & ansvarig utgivare: Tlf. Harriet Tuominen
tfn (018) 528 441
harriet.tuominen@nyan.ax

Nyhetschef: Anna Björkroos/Ulf Weman
tfn (018) 528 442
redaktion@nyan.ax

Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax

Familjeredaktör: Kiki Alberius-Forsman
tfn (018) 528 451

Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportredaktör: Malin Tillström
tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax

ANNONSAVDELNINGEN

Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax

ADMINISTRATION

VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax

Ekonomichef: Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer: Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER

1.7.2008

Fortlöpande helår..... 189 €
halvår..... 100 €
kvartal 51 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag | Efter text & mindre annonser | Annonser större än 600 mm | Färgannonser

Månd	fre	kl 12	tor	kl 14	tor	kl 14
Tisd	mån	kl 12	fre	kl 14	fre	kl 14
Onsd	tis	kl 12	må	kl 14	må	kl 14
Torsd	ons	kl 12	tis	kl 14	tis	kl 14
Fred	tor	kl 12	ons	kl 14	ons	kl 14
Lörd	tor	kl 14	tor	kl 12	tor	kl 12

Target: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket.
© lantmäterverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN 02.45 L 13.45	ÅBO → 07.00/08.00 → 19.15/20.15	M:HAMN → 13.35 → 00.45 L
M:HAMN 23.55	H:FORS → 09.55/17.00	M:HAMN → 04.15

Passagerare med el, utan fordon skall vara på plats i check-in sen. 30 min före avg. varefter incheck, bilj. försälj. ej kan garanteras

Turlista 25/4-7/9 (lokala tider)

Från Eckerö alla dagar	8.30	13.30	18.30
Från Grisslehamn alla dagar	10.00	15.00	20.00

Buss: Till Stockholm från alla båtkomster. 8.30-turen via Cityterminalen. Från Stockholm (T) Tekniska högskolan 2 h före alla båtagångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willys) kl. 8.00 och 13.00 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn, Bussplan 1 h före båtagång. Till Mariehamn efter båtkomst.

Bokning tel. 28 300, växel 28 000, Grisslehamn 0175-258 00.

Bokning även på www.eckerolinjen.ax

ECKERÖ LINJEN

Torggatan 2, 22100 Mariehamn

Silja Galaxy
En helt ny kryssnings-
upplevelse!

Res med nya Galaxy
till Stockholm 13.45

www.tallinksilja.fi
SILJA LINE

Torgg. 14, tel 16 711 eller 06001 74552 (1,64€/besvarat samtal+alltid ins/msa)

TALLINK

Sthlm - Mariehamn - Tallinn
18.00 - 00.50 → 01.00 - 10.00
10.00 - 05.00 ← 04.50 - 18.00

Torggatan 14 • www.tallinksilja.fi • tel 16 711 el.
06001 74552 (1,64 €/besvarat samtal + alltid Ina/msa).
Check-in senast 30 min. före avgång

Vill du hjälpa?

För 10€
kan vi köpa
100 kg majs!

Inbetalning på konto:
203218-21939
Märk: Majs

Gottfrid Stenroos
Församlingen Ordet
Tillstånd 7 K14

Hjälp som når fram!

ÅLANDSTRAFIKEN tom 31.8.2008

MARIEHAMN-KAPELLSKÄR

Dagligen

MAR	KAP
07.30	08.30
12.45	14.00
18.30	19.30
12.00	09.00
18.00	15.00
23.00	20.00

Buss Sto-Kap avg från Cityterminalen 1h 50 min före fartygets avg. Buss Norrtälje-Kapellskärs ca 45 min före fartygets avg. Aven buss Kap-Sto (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje.

Bussanslutning från Uppsala avg. Hjalmar Brantingsgatan/Tycho Hedensväg 1 h 45 min före avgångstid.

ÅLAND-STOCKHOLM dagligen

ÅLAND	STOCKHOLM
01.10 L	06.30
04.35 M	09.40
10.15 M I)	15.30
14.25 M	18.55
14.10 M	07.45
23.35 M	16.45
07.45 M	18.00
03.20 L	20.10

ÅLAND-FINLAND dagligen

ÅLAND	ÅBO	H:FORS
03.30 L	07.35	
14.25 M	19.50	
23.45 M		10.00
14.10 M	08.45	
01.00 L	21.00	
04.25 M		17.30

I) Reservation för charteravgång. Kontakta vår resebutik för information.

M=Mariehamn L=Långnäs

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. före ord. avg.

BUSS: transfer med Sundsvits, Mariehamn (Storagatan 2)-Långnäs 1h före avg. Åven Långnäs-Mariehamn alla avg 12 EUR/person.

VIKING LINE

Storagatan 2, tel 260 11, bokn. 262 11
www.vikingline.ax

**Gå ner till 4,7 liter/100 km med Hyundai i30 Diesel
och på köpet får du 5 års kvalitetsgaranti.**

Boka provtur
ring Zebra bil
tel. 31762

HYUNDAI

ZEBRA Bil
www.zebrabil.ax tel 31 762

TORS DAG 7 AUGUSTI 2008

dagens turist

vädret

dagens rätt

“Vi gillar att förnya oss”

Dagens turister är Jan, Ann-Britt och Kanya Hjort, från Uppsala. Jan, Ann-Britt och Kanya är vana Ålandsbesökare. De hyr varje sommar en stuga på Öst-anholmen i Eckerö. Öst-anholmen ligger i tvärs över viken från Käringsunds stugby, så de är inte helt isolerade men slipper allt liv från alla andra turister.

– Det är ett underbart ställe att ha stuga på, säger Ann-Britt Hjort.

Jan Hjort berättar att hans mamma är från Åland, och att han egentligen är ålänning, fast han bor i Uppsala.

– Jag har varit väldigt mycket på Åland.

Vad brukar ni göra på semestern?

– I år har jag snickrat och målat på stugan. Den har blivit utbyggd av hyresvärderna och jag hjälper till med att fixa till det där sista. Sedan har jag fiskat en del också, säger Jan.

Vilket är ert smultronställe på Åland?

– Det är nog stugan ute på Öst-

Snickrar och målar. Från vänste: Kanya, Ann-Britt och Jan Hjort njuter av en glass utanför Matnischen.

Foto: STEFAN ÖHBERG

anholmen. Det är underbart där, säger Ann-Britt.

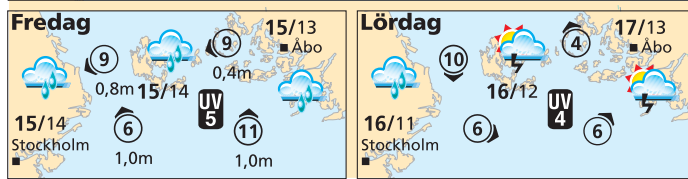
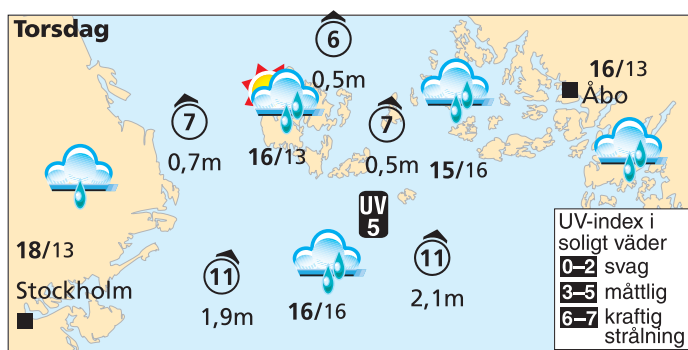
– Sedan gillar vi Bomarsund, och museer. Det är roligt att uppleva saker och åka runt. Det var länge sedan jag var till Pommern så nu passade vi på att åka dit och det har skett stora förändringar sedan vi var där sist, tillägger Jan.

Vad måste man se om man åker till Uppsala?

– Domkyrkan och slottet är väl måsten. Men det finns väldigt mycket att se i Uppsala. Det senaste är väl Kultur- och Kongresshuset som det görs reklam för, säger Jan.

– Fast det finns nog delade åsikter om det är fint eller ej, säger Ann-Britt.

JOHAN ORRE
joohan.orre@nyan.ax

I går kl 15

	temp.	moln.
Jomala	17	☁
Åbo	15	☁
Helsingfors	17	☀
Stockholm	17	☀

	temp.	vind	m/s
Nyhamn	17	VSV	3
Märket	15	ONO	3
Kumlinge	16	V	2

Vattenståndet i går kl 15

Föglö	+4 cm	Åbo	+6 cm
-------	-------	-----	-------

Solen i dag

	Upp	Ner
Mariehamn	5:36	21:54
Helsingfors	5:15	21:35
Stockholm	4:48	20:58

METEOROLOGISKA INSTITUTET

Max/min temp. 30.7 - 6.8, klo 9

	max.	datum	min.	datum
Jomala	+24,7	1.8.	+6,2	6.8.
Åbo	+26,3	1.8.	+7,3	6.8.
H:fors	+24,7	1.8.	+8,5	6.8.

För ett år sedan

	temp.	moln.
Jomala	24	☀
Åbo	28	☀
Helsingfors	26	☀

Utomlands i går

Köpenhamn	20	Madrid	35
Oslo	15	Rom	31
Bryssel	27	Aten	36
Moskva	13	Las Palmas	26
London	23	Phuket	30
Paris	29	Miami(förrgår)	32

Värdertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +Isa

Lax med svamp

Cirka 140 gram lax per portion
Olivolja eller smör
10 champinjoner
1dl teriyakisås
10 cm purjolök samt eventuellt 2 morötter och 1 bit rättika

Koka ris, gärna asiatiskt. Sätt ugnen på 200 grader eller använd en stekpanna med lock. Skiva champinjoner, skär purjolöken i stavar. Riv morötter och rättika. Stek laxbitarna i lite olivolja så att skinnsidan blir brynt, cirka 2 minuter. Slå över teriyakisåsen, svampen och purjolöken och sätt på lock eller ställ in i ugnen, cirka 15 minuter. Servera med ris samt riven morot och rättika.

TIPSA 0457 313 4444

MESSA 0457 323 4444

RING 018 23444

Kalles
Skogs- och
Trädgårdsskötsel

UTFÖR:
• Trädgårdsarbete
• Rönjning av stugtomter
• Utomhusmålning
• m.m.

Innehavare:
KALLE NORDSTRÖM
Tel 040 965 1716

VI FIXAR..

Blästring, målning och
högtryckstvätt av hus, fasader,
tak och stålkonstruktioner

Vi säljer även Pennzoll och Mag1

F:ma Henrik Hellström

tel. 018-38637, 0400493032, fma.hellstrom@gmail.com

För regniga dagar ...

- Regnjackor
- Regnställ
- Sydvästar vuxna o. barn
- Ponchon

tel 14 950
Skarpansv 28
Öppet: mån-fre 9-17
lör 10-14

BOSCH
ELVERKTYG

För både proffs
och "gör-det-själv-arbete"

Simons
bygg & trävaror
Tel: 21 022 Fax: 23 733
Dalkarbyv.

**BLODTRYCKS-
MÄTARE! OMRON**

OMRON M3 är en helauto-
matisk blodtrycksmätare som
mäter trycket och pulsen från
överarmen.

Mätaren lagrar 42 mätningar i
minnet och kan räkna ut ett
genomsnittsutslag av de tre
senaste mätningarna. M3 är
väldigt lätt att hantera med bara
en knapp. Batterier medföljer.

Vi har även OMRON digital
örontermometer, stegräknare,
våg med fettprocentmonitor
m.m.

OMRON M3
99€

Life **Hälsokost**
MAGAZIN tfn 17 390

NYGRÄDDAD DALLAS/TEXAS
BULLE
079
st
Gäller tor-lör
MATHIS
Punkten
VÄSTERNÄS TFN 16 220
Öppet: vard. 9-18, lörd. 9-14
www.mathis.ax